

บทที่ ๗

การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญ

ความหมาย

“การบรรจุ” เป็นขั้นตอนการบริหารงานบุคคลขั้นตอนหนึ่ง หมายถึง การรับบุคคลเข้าเป็นข้าราชการโดยไม่รวมถึงการมอบหมายให้ทำหน้าที่และหมายรวมถึงการรับข้าราชการที่มีใช้ข้าราชการพลเรือนมาเป็นข้าราชการพลเรือนด้วย

“การแต่งตั้ง” หมายถึงการมอบหมายให้ทำหน้าที่ในตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง อาจเกิดขึ้นพร้อมกับเมื่อมีการบรรจุ หรือต่างวาระกันก็ได้ เช่น การย้ายข้าราชการจากตำแหน่งหนึ่งไปสู่อีกตำแหน่งหนึ่ง เป็นเพียงการแต่งตั้งให้ไปดำรงตำแหน่งใหม่เท่านั้นไม่เกี่ยวกับการบรรจุ

โดยปกติการบรรจุกับการแต่งตั้งเป็นขั้นตอนการบริหารงานบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน กล่าวคือ เมื่อมีการบรรจุก็ต้องมีการแต่งตั้งตามมาเสมอ ดังนั้นในการบรรจุข้าราชการพลเรือนใหม่เราจะพบคำสองคำนี้ถูกใช้ควบคู่กันเสมอ

หลักเกณฑ์การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญ

ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติว่า “การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด ให้บรรจุและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งนั้น โดยบรรจุและแต่งตั้งตามลำดับที่ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับสำหรับการบรรจุบุคคลเข้ารับราชการตามมาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ และมาตรา ๖๖”^๑

จากบทบัญญัติข้างต้นอาจสรุปอย่างกว้างๆ ได้ว่า การบรรจุบุคคลเข้าเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด อาจแยกได้เป็น ๒ กรณีคือ

๑. กรณีบรรจุและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้ ซึ่งถือได้ว่าเป็นกรณีทั่วไป
๒. กรณีบรรจุแต่งตั้งจากผู้ที่มีใช้เป็นผู้สอบแข่งขันได้ ซึ่งถือได้ว่าเป็นกรณียกเว้นและระเบียบฯได้กำหนดไว้ว่า ได้แก่กรณีดังต่อไปนี้

(๑) การบรรจุในกรณีที่มีเหตุพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน ตาม มาตรา ๕๐

(๒) การบรรจุผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ชำนาญการ ตามมาตรา ๕๑

(๓) การบรรจุผู้โอนมาจากพนักงานเทศบาล หรือข้าราชการประเภทอื่น ตาม มาตรา ๖๑

(๔) การบรรจุผู้กลับจากรับราชการทหาร ตามมาตรา ๖๓

(๕) การบรรจุผู้กลับจากไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรี ตามมาตรา ๖๔

(๖) การบรรจุข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งออกจากราชการไปแล้วกลับเข้ารับ ราชการ ตามมาตรา ๖๕

(๗) การบรรจุพนักงานเทศบาล พนักงานส่วนท้องถิ่นอื่น หรือข้าราชการที่ไม่ใช่ ข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งออกจากงานหรือออกจากราชการไปแล้วกลับเข้ารับราชการ ตามมาตรา ๖๖

การบรรจุและแต่งตั้งผู้สอบแข่งขันได้

การบรรจุบุคคลให้เข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือน โดยบรรจุจากผู้สอบแข่งขัน ได้เป็นหลักเกณฑ์ทั่วไปของการบรรจุข้าราชการพลเรือนสามัญ ที่กล่าวว่าเป็นหลักเกณฑ์ ทั่วไปก็เนื่องจากว่าข้าราชการพลเรือนสามัญส่วนใหญ่ได้รับการบรรจุโดยการสอบแข่งขัน มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ได้รับการบรรจุโดยไม่ต้องสอบแข่งขัน ซึ่งจะต้องมีคุณสมบัติตาม เงื่อนไขที่ระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ กำหนดด้วย จึงจะบรรจุโดยไม่ต้องสอบแข่งขันได้

การบรรจุบุคคลเข้าเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญจากผู้สอบแข่งขันได้นี้ เป็นวิธีการ ที่แพร่หลายทั่วไปในทุกประเทศ สำหรับประเทศที่เป็นเจ้าตำรับเรื่องนี้ได้แก่ จีน ซึ่งเริ่มใช้ มาตั้งแต่ราชวงศ์ถัง (ค.ศ. ๖๒๐-๙๐๖)^๑ คือเมื่อประมาณพันกว่าปีมาแล้ว ส่วนประเทศที่เป็น ผู้นำในยุคหลังได้แก่ อังกฤษ เพิ่งเริ่มใช้วิธีการบรรจุบุคคลเข้าเป็นข้าราชการพลเรือนจาก ผู้สอบแข่งขันได้ เมื่อ ค.ศ. ๑๘๗๐ และสหรัฐอเมริกา เมื่อ ค.ศ. ๑๘๘๓^๒ สำหรับประเทศไทย ของเราเพิ่งเริ่มนำวิธีการบรรจุโดยวิธีการดังกล่าวมาใช้อย่างเป็นทางการ เมื่อ ค.ศ. ๑๙๒๙ (พ.ศ. ๒๔๗๒) คือเมื่อพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฉบับแรกใช้บังคับ หรือ เมื่อ ๖๐ ปีมานี้เอง

ตามระเบียบข้าราชการพลเรือนฉบับปัจจุบันได้วางหลักเกณฑ์การบรรจุบุคคลเข้า เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในกรณีดังกล่าวไว้ว่า “ให้บรรจุและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขัน ได้ในตำแหน่งนั้น โดยบรรจุตามลำดับที่ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้”

พิจารณาจากข้อความข้างต้นแล้วสามารถแยกหลักเกณฑ์การบรรจุบุคคลเข้าเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญจากผู้สอบแข่งขันได้เป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

๑. จะต้องบรรจุและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้เท่านั้น ผู้สอบตกหรือสอบไม่ได้คะแนนตามเกณฑ์ที่ระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ กำหนดไม่มีสิทธิได้รับการบรรจุ

๒. ผู้สอบแข่งขันได้ที่จะต้องเป็นผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งที่จะมีการบรรจุนั้นเท่านั้น ถ้าเป็นตำแหน่งอื่นหรือตำแหน่งต่างกัน ถึงแม้จะเป็นผู้สอบแข่งขันได้ก็ใช้บรรจุไม่ได้ เช่นเป็นผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งบุคลากร ๓ ย่อมไม่ใช้บรรจุในตำแหน่งนิติกร ๓ ไม่ได้ เป็นต้น

๓. การบรรจุผู้สอบแข่งขันได้ จะต้องบรรจุตามลำดับที่ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ คือให้บรรจุเรียงตามลำดับคะแนนสอบเป็นสำคัญ ใครสอบได้คะแนนมากให้บรรจุก่อน ใครสอบได้คะแนนน้อยให้บรรจุทีหลัง จากหลักเกณฑ์ประการนี้หมายความว่า ในกรณีปกติธรรมดาจะบรรจุผู้ที่สอบได้ที่ ๑ หลังผู้ที่สอบได้ที่ ๒ ไม่ได้

คุณสมบัติของผู้สมัครสอบแข่งขัน

ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติว่า “ผู้สมัครสอบแข่งขันในตำแหน่งใด ต้องมีคุณสมบัติทั่วไป หรือได้รับการยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ และต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ตามที่ ก.พ.กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งหรือได้รับอนุมัติจาก ก.พ.ตามมาตรา ๕๖ ด้วย

สำหรับผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๓๐(๔) ให้มีสิทธิสมัครสอบแข่งขันได้ แต่จะมีสิทธิได้รับบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในตำแหน่งที่สอบแข่งขันได้ต่อเมื่อพ้นจากตำแหน่งข้าราชการเมืองแล้ว^๔

พิจารณาจากบทบัญญัติข้างต้นนี้อาจกล่าวได้ว่า ผู้สมัครสอบแข่งขันเพื่อสิทธิในการบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญนั้น จะต้องมีความสมบูรณ์ใน ๒ ลักษณะคือ

๑. คุณสมบัติทั่วไป
๒. คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

คุณสมบัติทั่วไป ได้แก่ คุณสมบัติที่กำหนดไว้สำหรับข้าราชการพลเรือนโดยทั่วไป ผู้ที่ขาดคุณสมบัติทั่วไป ตามปกติจะสมัครเข้ารับราชการไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับการยกเว้นคุณสมบัติที่ขาดนั้นแล้วจึงจะสมัครเข้ารับราชการได้ เช่น เป็นบุคคลล้มละลาย ตามปกติจะสมัครเข้ารับราชการไม่ได้ เพราะขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐(๔) แต่ถ้า ก.พ.ได้พิจารณายกเว้นคุณสมบัติที่ขาดนั้นให้แล้ว ก็มีสิทธิสมัครเข้ารับราชการได้ เป็นต้น ส่วนคุณสมบัติทั่วไปนี้มีอะไรบ้างจะไม่กล่าวถึงในที่นี้ เพราะได้กล่าวไว้ในบทที่ ๔ แล้ว

อนึ่ง เกี่ยวกับคุณสมบัติทั่วไปนี้มีข้อยกเว้นพิเศษสำหรับผู้ที่ยื่นคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐(๔) ที่ว่า “ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง” นั้น ให้มีสิทธิสมัครสอบแข่งขันได้แต่จะมีสิทธิได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในตำแหน่งที่สอบแข่งขันได้ต่อเมื่อพ้นจากตำแหน่งข้าราชการการเมืองแล้ว

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ได้แก่ คุณสมบัติที่กำหนดไว้โดยเฉพาะสำหรับตำแหน่งหนึ่งตำแหน่งใด เช่น กำหนดว่าผู้สมัครสอบแข่งขันในตำแหน่งเจ้าหน้าที่พิมพ์ดีดจะต้องมีความรู้ความสามารถในการพิมพ์ดีด ผู้สมัครสอบแข่งขันในตำแหน่งนิติกร จะต้องมีความรู้ทางกฎหมาย เป็นต้น ซึ่งคุณสมบัตินั้นมีความหมายสำคัญหรือเป็นเงื่อนไขจำเป็นต่อความสำเร็จและประสิทธิภาพในการทำงานในตำแหน่งนั้น ๆ มาก

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งมีอย่างไร จะมีกำหนดไว้ล่วงหน้าในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งของแต่ละตำแหน่งที่ ก.พ.จัดทำขึ้น ผู้ที่มีคุณสมบัติทั่วไปหากขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งก็ทำให้เสียสิทธิในการสมัครสอบแข่งขันไป เว้นแต่ ก.พ.จะพิจารณาอนุมัติให้บรรจุได้จึงจะมีสิทธิสมัครสอบแข่งขันได้

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งโดยทั่วไปจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับคุณวุฒิทางการศึกษาหรือประสบการณ์ในการทำงานหรือรับราชการ และในกรณีที่มาตรฐานกำหนดตำแหน่งระบุคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งว่า เป็นผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือคุณวุฒิอื่น ต้องเป็นปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือคุณวุฒิอื่นที่ ก.พ.รับรอง^๕ โดยเหตุนี้สถานศึกษาต่าง ๆ ในประเทศที่จะให้ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษานั้นสมัครเข้ารับราชการได้ จึงต้องขอให้ ก.พ.รับรองปริญญาหรือประกาศนียบัตรของสถาบันของตน โดยการเสนอหลักสูตรไปให้ ก.พ.พิจารณารับรอง ซึ่งเมื่อ ก.พ.รับรองปริญญา หรือประกาศนียบัตรในประเทศของสถาบันใดก็จะตีราคาคุณวุฒิดังกล่าวไว้ว่า อาจบรรจุและแต่งตั้งเข้ารับราชการได้ในตำแหน่งระดับใด ขึ้นเงินเดือนเท่าใด^๖

ปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพในประเทศที่สถานศึกษาต่าง ๆ ไม่ว่าจะ เป็นสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชนซึ่งได้เสนอหลักสูตรไปให้ ก.พ.ให้การรับรองแล้ว ส่วนราชการต่าง ๆ อาจบรรจุผู้มีคุณวุฒิตามที่ ก.พ.รับรอง ซึ่งตรงกับคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งต่าง ๆ ได้

สำหรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรต่างประเทศ ก.พ.จะพิจารณาคุณวุฒิและกำหนดหลักเกณฑ์การบรรจุเป็นราย ๆ ไป โดยพิจารณาจากหลักสูตรการศึกษาและความน่าเชื่อถือของสถาบันที่ประสาทปริญญาหรือประกาศนียบัตรนั้นด้วย

ในปัจจุบันปริญญาต่างประเทศจากบางประเทศ ก.พ.ตีราคาคุณวุฒิให้ต่ำกว่าปริญญาในประเทศ เช่น ปริญญาจากมหาวิทยาลัยในประเทศฟิลิปปินส์ หรืออินเดีย เป็นต้น สำหรับปริญญาจากยุโรป สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และประเทศที่มีหลักสูตรการศึกษาในระดับประถมและมัธยมศึกษาด้วยกัน ๑๒ ปี และเป็นสถาบันการศึกษาที่ ก.พ.รับรอง ก.พ.จะตีราคาคุณวุฒิให้เท่ากับปริญญาในประเทศ ยกเว้นปริญญาทางวิชาชีพจากสหรัฐอเมริกาที่ออกโดยสถาบันการศึกษาที่ไม่ได้รับการรับรองจากสมาคมวิชาชีพ ก.พ.อาจตีราคาคุณวุฒิเท่าหรือไม่เท่ากับปริญญาในประเทศก็ได้ อย่างไรก็ตาม คุณวุฒิจากต่างประเทศทุกรายต้องเสนอให้ ก.พ.พิจารณาว่าอาจบรรจุเข้ารับราชการได้หรือไม่ ถ้าได้อาจบรรจุเข้ารับราชการในระดับและขั้นเงินเดือนใด

ผู้ดำเนินการสอบแข่งขัน

ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติว่า “ให้ ก.พ.เป็นผู้ดำเนินการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ ในการนี้ ก.พ.จะมอบหมายให้องค์กรหรือส่วนราชการใดเป็นผู้ดำเนินการสอบแทนก็ได้ ทั้งนี้ ก.พ.จะกำหนดให้มีการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุในกระทรวง ทบวง กรม เป็นการทั่วไปหรือในหน่วยราชการใด หรือในท้องที่ใดเป็นการเฉพาะแห่ง และจะกำหนดให้รับสมัครสอบแข่งขันเฉพาะผู้มีคุณสมบัติอย่างใดสำหรับการสอบแข่งขันครั้งใดก็ได้”

หลักสูตร วิธีการสอบแข่งขัน และวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับการสอบแข่งขัน ตลอดจนเกณฑ์การตัดสิน การขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ การนำรายชื่อผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งหนึ่งไปขึ้นบัญชีเป็นผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งอื่น และการยกเลิกบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ให้ เป็นไปตามที่ ก.พ.กำหนด”

จะเห็นได้ว่าการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ โดยปกติ ก.พ.จะเป็นผู้ดำเนินการ แต่ ก.พ.อาจมอบให้ อ.ก.พ.ใดๆ หรือส่วนราชการใดๆ เช่น กระทรวง ทบวง กรม จังหวัด รวมทั้งสำนักงาน ก.พ. ดำเนินการสอบแทนก็ได้

การบรรจุผู้สอบแข่งขันได้

โดยปกติระเบียบข้าราชการพลเรือนกำหนดให้บรรจุและแต่งตั้งผู้สอบแข่งขันได้เข้าเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญโดยบรรจุตามลำดับที่ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ แต่ในกรณีผู้สอบแข่งขันได้ซึ่งอยู่ในลำดับที่ที่จะได้รับบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด ถ้าปรากฏว่าขาดคุณสมบัติทั่วไปโดยไม่ได้รับการยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติ หรือขาดคุณสมบัติเฉพาะ

สำหรับตำแหน่งโดยไม่ได้รับอนุมัติจาก ก.พ.อยู่ก่อน หรือภายหลังการสอบแข่งขัน จะบรรจุ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนั้นไม่ได้^๙ เช่น เป็นบุคคลล้มละลายภายหลังสอบแข่งขันได้ หรือ สาขาปริญญาที่ได้รับไม่ตรงกับสาขาตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง เป็นต้น

การบรรจุในกรณีที่มีเหตุพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน

ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีเหตุพิเศษที่ ก.พ. เห็นว่าไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๒ อาจคัดเลือกบรรจุ บุคคลเข้ารับราชการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งได้ ทั้งนี้ตามกรณี หลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ.กำหนด”^๙

จะเห็นได้ว่า กรณีดังกล่าวเป็นอำนาจของ ก.พ.ที่จะเป็นผู้พิจารณากำหนดกรณีใดมีเหตุ พิเศษที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน และเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือก ด้วย โดยให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๒ เป็นผู้คัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการและแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งได้ กรณีที่มีเหตุพิเศษที่ ก.พ.เห็นว่าไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน เช่น กรณี บรรจุและแต่งตั้งผู้ได้รับทุนของรัฐบาล เพื่อศึกษาวิชาในประเทศหรือต่างประเทศ ซึ่งมีสัญญาผูกมัดที่จะให้เข้ารับราชการอยู่แล้ว หรือกรณีบรรจุและแต่งตั้งผู้สำเร็จการศึกษาในวิชาชีพ ที่ขาดแคลนที่ ก.พ.กำหนด เป็นต้น (ดูรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องนี้ในภาคผนวกท้ายบท)

การบรรจุผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ชำนาญการ

ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติว่า “กระทรวง ทบวง กรมใดมี เหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อประโยชน์แก่ราชการที่จะต้องบรรจุบุคคลที่มีความรู้ ความ สามารถ และความชำนาญสูง เข้ารับราชการในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ ชำนาญการ ให้กระทรวง ทบวง กรมนั้นดำเนินการขออนุมัติ ก.พ. เมื่อ ก.พ.พิจารณาอนุมัติ ให้บรรจุ และได้กำหนดระดับของตำแหน่งที่จะแต่งตั้งและเงินเดือนที่จะได้รับแล้ว ให้ผู้มีอำนาจ ตามมาตรา ๕๒ บรรจุและแต่งตั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ.กำหนด”^{๑๐}

การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการดังกล่าวเป็นการบรรจุเข้ารับราชการในฐานะผู้ทรง คุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ชำนาญการ ซึ่งกระทรวง ทบวง กรมที่จะบรรจุต้องดำเนินการ ขออนุมัติ ก.พ. ถ้า ก.พ.อนุมัติก็จะกำหนดระดับตำแหน่งที่จะแต่งตั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่ ก.พ.กำหนด การบรรจุในกรณีนี้เป็นการบรรจุโดยรับผู้มีความรู้ความสามารถและประสบ- การณ์จากงานอื่น เช่น จากต่างประเทศหรือจากวงการธุรกิจเอกชนในประเทศ เป็นต้น

การบรรจุผู้โอนมาจากพนักงานเทศบาลหรือข้าราชการประเภทอื่น

ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติว่า “การโอนพนักงานเทศบาลที่ไม่ใช่พนักงานเทศบาลวิสามัญ และการโอนข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัตินี้และไม่ใช่ข้าราชการการเมือง หรือข้าราชการวิสามัญมาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญอาจทำได้ถ้าเจ้าตัวสมัครใจ โดยผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ของกระทรวง ทบวง กรมที่จะรับโอนทำความตกลงกับผู้ที่มีอำนาจสั่งบรรจุของส่วนราชการ หรือหน่วยงานสังกัดเดิม แล้วเสนอเรื่องให้ ก.พ.พิจารณาอนุมัติ ในการนี้ให้ ก.พ.พิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ.....”๑๑

จากความข้างต้นจะเห็นว่า การโอนเป็นการบรรจุบุคคลเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญวิธีหนึ่งโดยไม่ต้องสอบแข่งขันอย่างกรณีทั่วไป ซึ่งการบรรจุโดยวิธีนี้ระเบียบกำหนดให้ ก.พ.พิจารณาอนุมัติโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับจากการโอนนั้นเป็นสำคัญ มิใช่คำนึงถึงผลประโยชน์ของข้าราชการที่จะโอน

การบรรจุผู้กลับจากรับราชการทหาร

ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติว่า “ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร เมื่อผู้นั้นพ้นจากราชการทหาร โดยมีได้กระทำการใดๆ ในระหว่างรับราชการทหารอันเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงหรือได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง และผู้นั้นไม่เป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ และไม่ได้ถูกเปลี่ยนแปลงคำสั่งตามมาตรา ๑๑๘ วรรคสองให้ออกจากราชการตามมาตราอื่น หากประสงค์จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในกระทรวง ทบวง กรมเดิมภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันพ้นจากราชการทหารให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๒ สั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ.กำหนด

ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งได้รับบรรจุเข้ารับราชการตามวรรคหนึ่ง ให้มีสิทธิได้นับวันรับราชการก่อนถูกสั่งให้ออกจากราชการ รวมกับวันรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร และวันรับราชการเมื่อได้รับการบรรจุกลับเข้ารับราชการเป็นเวลาราชการติดต่อกันเพื่อประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ และตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการเสมือนว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกสั่งให้ออกจากราชการ”๑๒

จากความข้างต้น อาจกล่าวได้ว่าบุคคลที่จะมีสิทธิได้รับการบรรจุกลับเข้ารับราชการในกรณีข้างต้น จะต้องอยู่ในเกณฑ์ดังต่อไปนี้

๑. เคยเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญมาก่อน แต่ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพื่อไปปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

๒. พ้นจากราชการทหารแล้ว โดยมีได้กระทำการใดๆ ในระหว่างรับราชการทหาร อันเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงหรือได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

๓. จะต้องไม่เป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปของข้าราชการพลเรือนและไม่ได้ถูกเปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นให้ออกจากราชการตามมาตราอื่น

๔. ประสงค์จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในกระทรวง ทบวง กรม เดิม

๕. แสดงความประสงค์ขอกลับเข้ารับราชการภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันพ้นราชการทหาร

และเพื่อให้การบรรจุข้าราชการพลเรือนสามัญที่ต้องออกจากราชการไปเพราะไปปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารได้รับประโยชน์เท่าเทียมกับผู้ที่มีให้ออกจากราชการไปปรับราชการทหาร ก.พ.จึงกำหนดให้ส่วนราชการที่เป็นเจ้าสังกัดของข้าราชการผู้นั้นสงวนตำแหน่งในระดับเดียวกันไว้สำหรับบรรจุนั้นกลับเข้ารับราชการตามกำหนดเวลาและมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด และกำหนดให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ สั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้ขอกลับเข้ารับราชการโดยให้ได้รับเงินเดือนในอันดับที่เทียบเท่ากับระดับเดิมและในขั้นที่สูงกว่าเดิมได้ (ดูรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องนี้ในภาคผนวกท้ายบท)

การบรรจุผู้กลับจากไปปฏิบัติงานใดๆ ตามมติคณะรัฐมนตรี

ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติว่า “ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานใดๆ ซึ่งนับเวลาระหว่างนั้นสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเหมือนเต็มเวลาราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ถ้าผู้นั้นกลับเข้ารับราชการภายในกำหนดเวลาที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติแต่ไม่เกินสี่ปีนับแต่วันไปปฏิบัติงานดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๒ สั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ.กำหนด”^{๑๓}

จากความข้างต้น อาจสรุปความได้ว่า ข้าราชการพลเรือนที่ออกจากราชการไปแล้ว จะมีสิทธิได้รับการบรรจุกลับเข้ารับราชการในกรณีข้างต้นจะต้องอยู่ในเกณฑ์ดังต่อไปนี้คือ

๑. เคยเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญมาก่อน แต่ได้ออกจากราชการไปเพราะได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ออกจากราชการ

๒. ไปปฏิบัติงานใดๆ ซึ่งนับเวลาระหว่างนั้นสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญ เหมือนเต็มเวลาราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

๓. กลับเข้ารับราชการภายในกำหนดเวลาที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติแต่ไม่เกิน ๔ ปีนับแต่วันไปปฏิบัติงานดังกล่าว

และเพื่อให้การบรรจุกลับเข้ารับราชการในกรณีดังกล่าวได้รับประโยชน์เท่าเทียมกับผู้ที่มีได้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานตามมติคณะรัฐมนตรี ก.พ.จึงกำหนดให้ส่วนราชการที่เป็นเจ้าสังกัดสงวนตำแหน่งในระดับเดียวกันไว้สำหรับบรรจุผู้นั้นกลับเข้ารับราชการภายในกำหนดเวลาที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติและมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด และกำหนดให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ สั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้ขอกลับเข้ารับราชการโดยให้ได้รับการบรรจุในอันดับที่เทียบเท่ากับระดับเดิมและในขั้นที่สูงกว่าเดิม (ดูรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องนี้ในภาคผนวกท้ายบท)

การบรรจุข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งออกจากราชการไปแล้วกลับเข้ารับราชการ

ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติว่า “ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ได้ออกจากราชการไปแล้ว และไม่ใช้กรณีออกจากราชการในระยะทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ถ้าสมัครเข้ารับราชการและทางราชการต้องการจะรับผู้นั้นเข้ารับราชการ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๒ สั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับการบรรจุตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ.กำหนดได้”^{๑๔}

จากความข้างต้นจะเห็นได้ว่า ผู้ที่เคยเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญมาก่อนอาจขอกลับเข้ารับราชการได้โดยไม่ต้องผ่านการสอบแข่งขันอย่างกรณีบรรจุบุคคลธรรมดา แต่การรับบุคคลเข้ารับราชการในกรณีเช่นนี้ ระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ ได้เน้นว่า “ถ้าสมัครเข้ารับราชการและทางราชการต้องการจะรับผู้นั้นเข้ารับราชการ” คือส่วนราชการไม่ถูกผูกพันให้ต้องบรรจุเหมือนกับการที่ผู้ออกจากราชการเพราะไปรับราชการทหาร หรือเพราะไปปฏิบัติงานใดๆ ตามที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ แต่ปล่อยให้ส่วนราชการสามารถใช้ดุลพินิจที่เลือกบรรจุหรือไม่ก็ได้ นอกจากนี้ผู้ที่เคยเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญมาก่อนที่ขอกลับเข้ารับราชการอาจยื่นเรื่องราวขอกลับเข้ารับราชการในกระทรวง ทบวง กรมใดๆ ก็ได้ไม่ได้จำกัดเฉพาะกระทรวง ทบวง กรมเดิม เหมือนกรณีบรรจุผู้กลับจากรับราชการทหารหรือผู้กลับจากการปฏิบัติงานใดๆ ตามมติคณะรัฐมนตรี และอาจได้รับการบรรจุแต่งตั้งในระดับและขั้นเงินเดือนที่ไม่สูงกว่าเดิม

การบรรจุพนักงานเทศบาล พนักงานส่วนท้องถิ่นอื่น หรือข้าราชการที่ไม่ใช่ ข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งออกจากงานหรือออกจากราชการไปแล้วกลับ เข้ารับราชการ

ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติว่า “พนักงานเทศบาล พนักงานส่วนท้องถิ่นอื่นซึ่งระเบียบพนักงานนั้นบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาที่ไม่ใช่พนักงานวิสามัญ หรือพนักงานซึ่งออกจากงานในระหว่างทดลองปฏิบัติงาน หรือข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้และไม่ใช่ข้าราชการการเมือง ข้าราชการวิสามัญ หรือข้าราชการซึ่งออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ผู้ใดออกจากงานหรือออกจากราชการไปแล้ว ถ้าสมัครเข้ารับราชการในตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญและทางราชการต้องการจะรับผู้นั้นเข้ารับราชการ ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ของกระทรวง ทบวง กรมที่ต้องการจะรับเข้ารับราชการเสนอเรื่องไปให้ ก.พ.พิจารณาอนุมัติ ในการนี้ให้ ก.พ.พิจารณาโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ ทั้งนี้จะบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับใด และจะให้ได้รับเงินเดือนเท่าใด ให้ ก.พ.เป็นผู้พิจารณากำหนด แต่จะต้องไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญที่มีคุณวุฒิ ความสามารถและความชำนาญงานในระดับเดียวกัน

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการ ให้ถือเวลาราชการหรือเวลาทำงานของผู้เข้ารับราชการตามวรรคหนึ่งในขณะที่เป็นข้าราชการ พนักงานเทศบาลหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นอื่นนั้นเป็นเวลาราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย”๑๕

จะเห็นว่าตามความข้างต้น ระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ เปิดช่องให้ส่วนราชการสามารถบรรจุบุคคลที่เคยเป็นพนักงานเทศบาลสามัญ พนักงานส่วนท้องถิ่นอื่น หรือเคยเป็นข้าราชการประเภทอื่นเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญได้โดยไม่ต้องสอบแข่งขันซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ทั่วไป แต่ไม่ผูกมัดทางราชการที่จะต้องรับเข้ารับราชการ ถ้ากระทรวง ทบวง กรมใดต้องการรับก็ให้เสนอเรื่องไปให้ ก.พ.พิจารณาอนุมัติพร้อมทั้งกำหนดระดับตำแหน่งและเงินเดือนที่จะให้รับด้วย โดยให้คำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับเป็นสำคัญ

การแต่งตั้งให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ

บุคคลเมื่อได้รับการบรรจุเข้าเป็นข้าราชการแล้ว ในทางปฏิบัติมักจะได้การแต่งตั้งให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อน เพื่อทดสอบความเหมาะสมกับงานในตำแหน่งหน้าที่ก่อนการแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการประจำโดยสมบูรณ์ต่อไป การแต่งตั้งให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการนี้ถือได้ว่าเป็นขั้นตอนการทดสอบขั้นสุดท้าย หลังจากผู้ได้รับการบรรจุได้ผ่านการ

คัดเลือกโดยมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่ระเบียบฯกำหนด ผ่านการสอบข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์มาแล้ว การแต่งตั้งให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการนี้มักจะมีกำหนดระยะเวลาสั้น ๆ ระเบียบว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของประเทศต่าง ๆ มักจะกำหนดระยะเวลาของการแต่งตั้งให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการไว้ประมาณ ๖ เดือน ภาษาอังกฤษเรียกช่วงเวลานี้ว่า “probation period” ในขณะนี้ถือว่าเป็นช่วงที่ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการผู้นั้นจะต้องคอยสอดส่องเอาใจใส่เป็นพิเศษ ให้คำแนะนำชี้แจงและการอบรมสั่งสอน ตลอดจนจนเรื่องการปรับตัวให้เข้ากับงานของข้าราชการผู้นั้น ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผู้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ก็สามารถสั่งให้ออกไป อันจะเป็นการช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการที่เกี่ยวกับการเข้าออกงาน และป้องกันการตกต่ำของงานราชการ ข้าราชการที่ถูกสั่งให้ออกในช่วงดังกล่าวปกติจะไม่มีสิทธิอุทธรณ์หรือขอกลับเข้าดำรงตำแหน่งเดิมเพราะถือว่าอยู่ในขั้นตอนการทดสอบขั้นตอนหนึ่งดังกล่าวแล้วข้างต้น^{๑๖}

สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญของไทย ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติว่า “ผู้ได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๕๐ และข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนและเป็นผู้ที่อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ พนักงานเทศบาลหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติงานซึ่งโอนมาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญและได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๖๑ ให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นเวลาตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.”^{๑๗}

จากบทบัญญัติข้างต้นหมายความว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญ

๑. ที่ได้รับการบรรจุโดยการสอบแข่งขัน ซึ่งเป็นกรณีปกติ
๒. ที่ได้รับการบรรจุในกรณีที่มีเหตุพิเศษที่ ก.พ.เห็นว่าไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน
๓. ข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนและเป็นผู้ที่อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ พนักงานเทศบาลหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการซึ่งโอนมาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

จะต้องแต่งตั้งให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ เป็นเวลาตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. นอกจาก ๓ กรณีดังกล่าวข้างต้น เช่น บรรจุผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ชำนาญการ บรรจุข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งออกจากราชการไปแล้วกลับเข้ารับราชการ ฯลฯ เป็นต้น ระเบียบฯ มิได้กำหนดให้ต้องแต่งตั้งให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ เพราะถือว่าเป็นผู้ที่เคยผ่านงาน มีประสบการณ์มาแล้วจึงอาจสรุปว่า การแต่งตั้งให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการใช้

เฉพาะกรณีการบรรจุจากผู้สอบแข่งขัน บรรจุกรณีที่มีเหตุพิเศษที่ ก.พ.เห็นว่าไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน และกรณีข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนและเป็นผู้ที่อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ พนักงานเทศบาลหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติงาน ซึ่งโอนมาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเท่านั้น

การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการของผู้ที่ได้รับการบรรจุทั้ง ๓ กรณีดังกล่าว “ให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นเวลาตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. โดยอยู่ในความดูแลของผู้บังคับบัญชาผู้มีหน้าที่พัฒนาตามมาตรา ๗๖ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย และให้มีการประเมินผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. เพื่อให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ พิจารณาว่า ผู้นั้นมีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะให้รับราชการต่อไปหรือไม่ ถ้าผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ เห็นว่า ผู้นั้นมีผลการประเมินต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนด ไม่ควรให้รับราชการต่อไปก็ให้สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการได้ ไม่ว่าจะครบกำหนดทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการแล้วหรือไม่ก็ตาม ถ้าพ้นกำหนดเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการดังกล่าวแล้ว และผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ เห็นว่าควรให้ผู้นั้นรับราชการต่อไป ก็ให้รายงานต่อไปตามลำดับ จนถึงผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๑๐๙ วรรคหนึ่งและ ก.พ.”^{๑๘}

จากบทบัญญัติดังกล่าว จะเห็นได้ว่า การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการกล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

๑. เวลาของการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

๒. ให้ผู้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการอยู่ในความดูแลของผู้บังคับบัญชาผู้มีหน้าที่พัฒนาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งจะเป็นผู้คอยดูแลและประเมินผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ สำหรับผู้บังคับบัญชาผู้มีหน้าที่พัฒนาดังกล่าว ระเบียบฯกำหนดให้มีหน้าที่พัฒนาผู้ อยู่ใต้บังคับบัญชา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ทัศนคติที่ดี คุณธรรม และจริยธรรม อันจะทำให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ^{๑๙}

๓. ให้มีการประเมินผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ตามหลักเกณฑ์และการที่กำหนดในกฎ ก.พ. เพื่อให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ พิจารณาว่าผู้นั้นเหมาะสมที่จะให้รับราชการต่อไปหรือไม่

๔. ถ้าผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ เห็นว่าผู้นั้นมีผลการประเมินต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนด ก็สั่งให้ออกจากราชการได้ ไม่ว่าจะครบกำหนดทดลองปฏิบัติหน้าที่แล้วหรือไม่ก็ตาม ถ้าพ้นกำหนดเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการดังกล่าวแล้ว และผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ เห็นว่าควรให้ผู้นั้นรับราชการต่อไป ก็ให้รายงานต่อไปตามลำดับจนถึงผู้บังคับบัญชา สำหรับข้าราชการในสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี หรือราชบัณฑิตยสถาน

ให้รายงานตามลำดับจนถึงรัฐมนตรีเจ้าสังกัด สำหรับข้าราชการในส่วนราชการอื่นให้รายงานตามลำดับจนถึงอธิบดีผู้บังคับบัญชา และต้องรายงาน ก.พ.ด้วย

นอกจากนี้ ระเบียบฯยังกำหนดว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งอยู่ระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๘ กล่าวคือ ถูกสั่งให้ออกจากราชการกรณีต้องไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร และต่อมามีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการ เพราะมีผลการประเมินที่ต่ำกว่ามาตรฐานหรือตามมาตราอื่น ก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ หรือผู้มีอำนาจตามมาตราอื่นนั้นแล้วแต่กรณี มีอำนาจเปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นให้ออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการดังกล่าวข้างต้น หรือตามมาตราอื่นนั้นได้^{๒๐}

และผู้ที่อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการผู้ใดมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ก็ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยต่อไป และถ้าผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ก็ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการสั่งให้ออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการไปก่อน^{๒๑}

ข้าราชการพลเรือนสามัญที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ให้ถือเสมือนว่าผู้นั้นไม่เคยเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับจากทางราชการในระหว่างที่ผู้นั้นอยู่ระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ^{๒๒} คือราชการที่ผู้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ปฏิบัติไปให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ที่ชอบด้วยกฎหมาย และระเบียบแบบแผนของทางราชการ ส่วนเงินเดือนและผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับไปก็มีสิทธิได้รับไม่ต้องจ่ายคืนแก่ทางราชการ

ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

ตามมาตรา ๕๒ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญและการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งให้ดำเนินการตามมาตรา ๔๖ (ว่าด้วยการบรรจุและแต่งตั้งผู้สอบแข่งขันได้) มาตรา ๕๐ (ว่าด้วยการบรรจุในกรณีที่มีเหตุพิเศษไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน) มาตรา ๕๑ (ว่าด้วยการบรรจุผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ชำนาญการ) มาตรา ๕๗ (ว่าด้วยการย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญ) มาตรา ๕๘ (ว่าด้วยการเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น) มาตรา ๕๙ (ว่าด้วยการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญผู้สอบแข่งขันได้หรือผู้สอบคัดเลือกได้ หรือผู้ได้รับการคัดเลือก) มาตรา ๖๐ (ว่าด้วยการโอนข้าราชการพลเรือนสามัญ) มาตรา ๖๑ (ว่าด้วยการบรรจุผู้โอน

มาจากพนักงานเทศบาล หรือข้าราชการประเภทอื่น) มาตรา ๖๒ (ว่าด้วยการแต่งตั้งผู้ที่ปรากฏภายหลังว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติไม่ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งฯ) มาตรา ๖๓ (ว่าด้วยการบรรจุผู้กลับจากรับราชการทหาร) มาตรา ๖๔ (ว่าด้วยการบรรจุผู้กลับจากไปปฏิบัติงานใดๆ ตามมติคณะรัฐมนตรี) มาตรา ๖๕ (ว่าด้วยการบรรจุข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งออกจากราชการไปแล้วกลับเข้ารับราชการ) มาตรา ๖๖ (ว่าด้วยการบรรจุพนักงานเทศบาล พนักงานส่วนท้องถิ่นอื่น หรือข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งออกจากราชการหรือออกจากราชการไปแล้วกลับเข้ารับราชการ) แล้วแต่กรณี และให้ผู้มีอำนาจต่อไปนี้เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๑) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๑ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้สั่งบรรจุ และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ให้ปลัดกระทรวงผู้บังคับบัญชาเสนอรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้ปลัดกระทรวงผู้บังคับบัญชาเป็นผู้สั่งบรรจุและให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ยกเว้นการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ที่ระบุไว้ใน (๓) ส่วนการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงแต่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี หรือในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีให้อธิบดีผู้บังคับบัญชาเสนอรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชาเป็นผู้สั่งบรรจุ และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๓) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงแต่อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรี หรือในสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้สั่งบรรจุ และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๔) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๙ ให้ปลัดกระทรวงผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง ส่วนการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๙ ในส่วน

ราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงแต่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรีหรือในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง สำหรับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๔ ลงมาในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงแต่อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรี หรือในสำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๕) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๘ ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งเมื่อได้รับความเห็นชอบจากปลัดกระทรวง ส่วนการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๘ ในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงแต่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี หรือในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชา เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๖) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๗ ลงมา ให้อธิบดีผู้บังคับบัญชา หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ.กำหนดเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๗) การบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๔๖ และการแต่งตั้งตามมาตรา ๕๗ ให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๗ ลงมาในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ซึ่งมีใช้หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

ในการเสนอเพื่อแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งให้รายงานความสมควร พร้อมทั้งเหตุผลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ.กำหนดไปด้วย

อาจสรุปเกี่ยวกับผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญโดยเขียนเป็นตารางได้ดังนี้

ส่วนราชการทั่วไปหรือกระทรวง ทบวง กรมทั่วไป

ระดับ ตำแหน่ง	ผู้เสนอ	ผู้ส่งบรรจุ	ผู้อนุมัติหรือให้ ความเห็นชอบ	ผู้แต่งตั้ง
๑๑	รัฐมนตรีเจ้าสังกัด เสนอคณะรัฐมนตรี	รัฐมนตรี เจ้าสังกัด	คณะรัฐมนตรี (อนุมัติ)	พระมหากษัตริย์ ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ
๑๐	ปลัดกระทรวงเสนอ รมต.เจ้าสังกัดเพื่อ นำเสนอคณะ รัฐมนตรี	ปลัดกระทรวง	คณะรัฐมนตรี (อนุมัติ)	พระมหากษัตริย์ ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ
๙	-	ปลัดกระทรวง	-	ปลัดกระทรวง
๘	-	อธิบดี	ปลัดกระทรวง (ให้ความเห็นชอบ)	อธิบดี
๗-๑	-	อธิบดีหรือผู้ ซึ่งได้รับ มอบหมาย จากอธิบดีฯ	-	อธิบดีหรือผู้ซึ่ง ได้รับมอบหมาย จากอธิบดีฯ
๗-๑ ในราชการ ส่วนภูมิภาค ซึ่งมิใช่ หัวหน้าส่วน ราชการ ประจำ จังหวัด	-	ผู้ว่าราชการ จังหวัด	-	ผู้ว่าราชการ จังหวัด

เฉพาะส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวง แต่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี หรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

ระดับตำแหน่ง	ผู้เสนอ	ผู้ส่งบรรจุ	ผู้อนุมัติหรือให้ความเห็นชอบ	ผู้แต่งตั้ง
๑๐	อธิบดีผู้บังคับบัญชาเสนอรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรี	อธิบดีผู้บังคับบัญชา	คณะรัฐมนตรี	พระมหากษัตริย์ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
๙-๑	-	อธิบดีผู้บังคับบัญชา	-	อธิบดีผู้บังคับบัญชา

หมายเหตุ คำว่า อธิบดีผู้บังคับบัญชา หมายถึง หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมดังกล่าว

เฉพาะส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงแต่อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรี (ราชบัณฑิตยสถาน) หรือ สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี

ระดับตำแหน่ง	ผู้เสนอ	ผู้ส่งบรรจุ	ผู้อนุมัติหรือให้ความเห็นชอบ	ผู้แต่งตั้ง
๑๐	รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเสนอคณะรัฐมนตรี	รัฐมนตรีเจ้าสังกัด	คณะรัฐมนตรี	พระมหากษัตริย์ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
๙-๑	-	รัฐมนตรีเจ้าสังกัด	-	รัฐมนตรีเจ้าสังกัด

ข้อสังเกตเกี่ยวกับอำนาจในการสั่งบรรจุและแต่งตั้งดังกล่าวข้างต้น ได้กำหนดให้ผู้บังคับบัญชารับผิดชอบเป็นส่วนๆ ในส่วนราชการทั่วไปนั้น รัฐมนตรีเจ้าสังกัดมีอำนาจเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติบรรจุและแต่งตั้งเฉพาะตำแหน่งปลัดกระทรวงหรือเทียบเท่าเท่านั้น สำหรับปลัดกระทรวงมีอำนาจเสนอรัฐมนตรีเจ้าสังกัดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติการบรรจุและแต่งตั้งตำแหน่งอธิบดีหรือเทียบเท่า และปลัดกระทรวงมีอำนาจอย่างเต็มที่ในการบรรจุและแต่งตั้งตำแหน่งรองอธิบดีหรือเทียบเท่า อีกทั้งปลัดกระทรวงยังเป็นผู้ให้ความเห็นชอบในการที่อธิบดีบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการระดับ ๘ ด้วย ส่วนการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการระดับ ๗-๑ เป็นอำนาจของอธิบดี และในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการระดับ ๗-๑ ซึ่งมีใช้ตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด จะเห็นได้ว่า ในเรื่องอำนาจการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการดังกล่าว รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเข้ามามีส่วนในระดับสูงสุดเท่านั้น

การกำหนดอำนาจหน้าที่ในการสั่งการเกี่ยวกับการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการดังกล่าวข้างต้น จะมีบทบาทเกี่ยวพันไปถึงเกณฑ์การกำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาในการปกครองบังคับบัญชาและการให้คุณให้โทษด้วย จะเห็นได้ว่ารัฐมนตรีเจ้าสังกัดไม่มีอำนาจควบคุมข้าราชการประจำมากนัก รัฐมนตรีเจ้าสังกัดมีอำนาจเพียงแต่โยกย้ายและถอดถอนปลัดกระทรวงตำแหน่งเดียวเท่านั้น

ในเรื่องผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา ๕๒ นี้เป็นการกำหนดว่าข้าราชการพลเรือนสามัญระดับใด ผู้บังคับบัญชาตำแหน่งใดเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุแต่งตั้ง จะต้องขออนุมัติหรือขอความเห็นชอบจากใครหรือไม่ เราจะพบคำว่า ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ บ่อยๆ ในระเบียบข้าราชการพลเรือนที่เกี่ยวกับบทบัญญัติในเรื่องต่างๆ ด้วย

วิเคราะห์การบรรจุข้าราชการพลเรือนสามัญ

การบรรจุจากผู้สอบแข่งขัน การสอบแข่งขันเป็นการเปิดสอบที่อนุญาตให้คนทั่วไปที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับตำแหน่งหรืองานสามารถสมัครสอบได้โดยไม่มีทางเลือกปฏิบัติเกี่ยวกับวรรณะ ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม เพศ ฯลฯ นอกจากนี้การสอบเป็นการวัดความรู้ความสามารถของบุคคล ใครสอบดีก็มีสิทธิได้รับการบรรจุก่อน ใครสอบได้ไม่ดีก็มีสิทธิได้รับการบรรจุทีหลัง ส่วนใครสอบไม่ผ่านก็ไม่มีความสามารถได้รับการบรรจุ จึงกล่าวได้ว่าการบรรจุจากผู้สอบแข่งขันเป็นวิธีการที่สอดคล้องกับหลักการของระบบคุณธรรม ๒ ประการ คือ

- (๑) หลักความเสมอภาคกันในโอกาส และ
- (๒) หลักความสามารถ

การบรรจุบุคคลเข้าเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญจากผู้สอบแข่งขันมีข้อดีคือ ช่วยให้ เกิดความเป็นธรรมแก่ประชาชนที่สนใจจะสมัครเข้ารับราชการและช่วยให้หน่วยราชการได้ คนดีไว้รับราชการ

การบรรจุในกรณีที่ไม่ต้องสอบแข่งขัน ได้แก่

(๑) การบรรจุในกรณีที่มีเหตุพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องสอบแข่งขัน เช่น การบรรจุผู้ได้รับทุนการศึกษาของรัฐบาล ซึ่งศึกษาวิชาที่ส่วนราชการจำเป็นต้องใช้

(๒) การบรรจุผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ชำนาญการ ซึ่งเป็นการบรรจุผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญสูง แม้จะเปิดสอบแข่งขันก็ยากที่จะหาคนที่มีความสมบัติสมัครเข้าสอบแข่งขัน

(๓) การบรรจุผู้โอนมาจากพนักงานเทศบาล หรือข้าราชการอื่น เป็นการบรรจุผู้ที่ เชื่อได้ว่ามีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ตามสมควร และการโอนก็ให้ ก.พ.พิจารณา อนุมัติโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ การให้มีการโอนได้จึงเป็นการเพิ่มช่องทาง ให้กับส่วนราชการในการสรรหาคนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ก็นับได้ว่าเป็นการส่งเสริมการบริหาร ราชการให้มีประสิทธิภาพขึ้น ถ้าส่วนราชการรู้จักใช้

(๔) การบรรจุข้าราชการพลเรือนสามัญที่ออกจากราชการเพราะไปรับราชการ ทหารตามกฎหมายว่าการรับราชการทหารเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคลเต็มใจทำหน้าที่ รับใช้ชาติ โดยการสงวนสิทธิรับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญแก่เขา อีกประการ หนึ่งผู้ที่เคยเป็นข้าราชการพลเรือนมาก่อนก็เคยผ่านการสอบแข่งขันมาก่อนจนได้รับบรรจุ เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ จึงไม่น่าถือว่าการบรรจุในกรณีเช่นนี้เป็นการขัดต่อระบบ คุณธรรม

(๕) การบรรจุข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ออก จากราชการไปปฏิบัติงานใดๆ กลับเข้ารับราชการ มีเหตุผลทำนองเดียวกับกรณีบรรจุผู้ ออกจากราชการไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร เพราะเป็นการ ออกจากราชการ เพื่อไปปฏิบัติหน้าที่ที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติเป็นส่วนรวม

(๖) การบรรจุข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งออกจากราชการไปแล้ว กลับเข้ารับ ราชการให้บรรจุได้ในเมื่อไม่เป็นการตัดสิทธิคนข้างในที่จะเลื่อนขึ้นครองตำแหน่ง และไม่ตัด สิทธิของคนนอกที่สอบแข่งขันได้แล้วกำลังรอบรรจุ การกำหนดเช่นนี้ก็เพื่อให้สอดคล้องกับ หลักคุณธรรม และผลประโยชน์ของทางราชการ คือ เพื่อให้หน่วยราชการสามารถสรรหา คนที่มีความรู้และประสบการณ์ได้อย่างกว้างขวาง

(๗) การบรรจุพนักงานเทศบาล พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งออกจากราชการหรือออกจากราชการไปแล้วกลับเข้ารับราชการ มีหลักเกณฑ์และเหตุผลการบรรจุคล้ายคลึงกับการบรรจุข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งออกจากราชการไปแล้วกลับเข้ารับราชการ

จะเห็นได้ว่ากรณีต่าง ๆ เป็นกรณีที่ไม่จำเป็นต้องสอบแข่งขัน หรือสอบแข่งขันใช้ไม่ได้ผล หากกำหนดให้ต้องใช้การสอบแข่งขันเป็นมาตรการในการบรรจุเพราะก็เป็นกรณีที่ไม่ฉลาดอย่างยิ่ง เพราะการสอบแข่งขันต้องเสียค่าใช้จ่าย และเสียเวลาในการดำเนินการมาก การกำหนดวิธีการบรรจุในกรณีไม่ต้องสอบแข่งขันเหล่านี้จึงถือได้ว่าเป็นการเสริมวิธีการบรรจุจากผู้สอบแข่งขันให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยพยายามหลีกเลี่ยงมิให้เป็นการทำลายหลักความเสมอภาคกันในโอกาสและหลักความสามารถของระบบคุณธรรม

ปัญหาการบรรจุและแต่งตั้ง

แม้ว่าตามระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ จะกำหนดให้บรรจุบุคคลเข้ารับราชการจากผู้สอบแข่งขันเป็นหลัก และให้ใช้วิธีคัดเลือกในกรณีที่ไม่จำเป็นต้องสอบแข่งขันหรือการสอบแข่งขันใช้ไม่ได้ผลก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติสาระสำคัญของการสอบแข่งขันหรือการคัดเลือกได้ถูกมองข้ามจากผู้มีอำนาจในการบรรจุแต่งตั้ง เช่น ไม่ประกาศการรับสมัครบุคคลเข้ารับราชการให้กว้างขวางและทั่วถึงพอ แต่กลับปกปิดให้ทราบเฉพาะบุคคลบางคนที่เป็นพรรคพวกหรือญาติพี่น้อง หรือไม่เช่นนั้นก็มีการรับบรรจุบุคคลที่เป็นสมัครพรรคพวกหรือญาติพี่น้องเป็นลูกจ้างของทางราชการก่อน เพื่อรอการบรรจุทันทีที่มีอัตราว่าง โดยจะจัดสอบแข่งขันพอเป็นพิธีเท่านั้น เช่น อาจบอกข้อสอบ หรือออกข้อสอบให้เป็นคุณแก่ผู้นั้น หรือช่วยทางข้อเขียนไม่ได้ก็อาจช่วยทางสัมภาษณ์ ตลอดจนการสอบโดยไม่มีคู่แข่ง เป็นต้น

ในส่วนที่เกี่ยวกับการบรรจุโดยไม่ต้องสอบแข่งขัน เช่น การบรรจุโดยการโอนหรือบรรจุผู้เคยเป็นข้าราชการพลเรือนมาก่อนกลับเข้ารับราชการ ซึ่งตามระเบียบฯ ให้บรรจุโดยคำนึงความจำเป็นและประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ แต่ในทางปฏิบัติในบางครั้งกลับถูกใช้เป็นเครื่องมือในการบรรจุสมัครพรรคพวก เพื่อผลประโยชน์ของสมัครพรรคพวกหรือของตัวผู้มีอำนาจบรรจุแต่งตั้งนั่นเอง โดยหลีกเลี่ยงการสอบแข่งขัน ซึ่งการกระทำเช่นนี้ถือได้ว่าเป็นการตัดโอกาสหรือสิทธิของผู้อื่นในการเข้ารับราชการ

ทั้งหมดนี้สอดคล้องกับการที่ศาสตราจารย์ Riggs ได้ตั้งข้อสังเกตไว้ว่า ในวงการรัฐบาล อิทธิพลของการรวมกลุ่มโดยถือความเกี่ยวพันทางครอบครัว ศาสนา และท้องถิ่นยังมีบทบาทต่อการบริหารราชการแผ่นดินมาก^{๒๓} มีผลให้มาตรการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการ

บริหารงานบุคคลพลอยเป็นหมันหรือไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวนี ก.พ.ได้พยายามหาทางแก้ไขโดยรวมอำนาจการสอบบรรจุบุคคลเข้ารับราชการไว้กับ ก.พ.เอง โดยหวังว่าจะสามารถให้ความเป็นธรรมแก่ประชาชนโดยทั่วไปได้มากขึ้นกว่าที่เป็นมาแต่เดิม

เชิงอรรถ

^๑พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔๖

^๒มาลัย หุวะนันทน์ “คำนิยามจากการพิมพ์หนังสือการบริหารงานบุคคลในประเทศไทย” อมร รักษาสมัย และโสรัจ สุจริตกุล (บรรณาธิการ) (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี, ๒๕๑๔) หน้า XII.

^๓Felix A. Nigro **Modern Public Administration, Second Edition** (New York: Harper and Row, Publishers, 1970), p.252.

^๔พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔๗

^๕เพ็ญอ้าง, มาตรา ๕๖ วรรค ๓

^๖เพ็ญอ้าง, มาตรา ๘ (๑๒)

^๗เพ็ญอ้าง, มาตรา ๔๘

^๘เพ็ญอ้าง, มาตรา ๔๙

^๙เพ็ญอ้าง, มาตรา ๕๐

^{๑๐}เพ็ญอ้าง, มาตรา ๕๑

^{๑๑}เพ็ญอ้าง, มาตรา ๖๑

^{๑๒}เพ็ญอ้าง, มาตรา ๖๓

^{๑๓}เพ็ญอ้าง, มาตรา ๖๔

^{๑๔}เพ็ญอ้าง, มาตรา ๖๕

^{๑๕}เพ็ญอ้าง, มาตรา ๖๖

^{๑๖}John M. Pfiffner and Robert Presthus **Public Administration** 5th Edition (New York: The Ronald Press Company; 1976), pp.290-291.

^{๑๗}พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๕๔

^{๑๘}เพ็ญอ้าง, มาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง

^{๑๙}เพ็ญอ้าง, มาตรา ๗๖

^{๒๐}เพ็ญอ้าง, มาตรา ๕๔ วรรคสอง

^{๒๑}เพ็ญอ้าง, มาตรา ๕๔ วรรคสาม

^{๒๒}เพ็ญอ้าง, มาตรา ๕๔ วรรคห้า

^{๒๓}Fred warren Riggs **The Ecology of Public Administration** (New Delhi: Asia Publishing House; 1961), pp.87-88.

ภาคผนวกท้ายบท

ที่ นร ๐๗/๐๘/ว ๖

สำนักงาน ก.พ.

ถนนพิษณุโลก กท. ๑๐๓๐๐

๒๔ เมษายน ๒๕๓๕

เรื่อง การบรรจุผู้ไปรับราชการทหารกลับเข้ารับราชการ

เรียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรม และจังหวัด)

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบขอกลับเข้ารับราชการตามมาตรา ๖๓

๒. แบบหนังสือรับรองประวัติการรับราชการทหาร

ด้วยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๖๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหาร ตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร เมื่อผู้นั้นพ้นจากราชการทหารโดยมิได้กระทำการใดๆ ในระหว่างรับราชการทหารอันเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง และผู้นั้นไม่เป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ และไม่ได้ถูกสั่งเปลี่ยนแปลงคำสั่งตามมาตรา ๑๑๘ วรรคสอง เป็นให้ออกจากราชการตามมาตราอื่น หากประสงค์จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในกระทรวง ทบวง กรมเดิม ภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันพ้นจากราชการทหาร ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๒ สั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ.กำหนด

ก.พ.จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการบรรจุผู้ไปรับราชการทหารกลับเข้ารับราชการดังต่อไปนี้

๑. เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดออกจากราชการไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร ให้สงวนตำแหน่งในระดับเดียวกันไว้สำหรับบรรจุผู้นั้นกลับเข้ารับราชการ

๒. ผู้ประสงค์จะขอกลับเข้ารับราชการตามมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ในกระทรวง ทบวง กรมเดิม จะต้องยื่นคำขอพร้อมด้วยหนังสือรับรองประวัติการรับราชการทหารตามแบบท้ายหนังสือนี้

๓. ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ตรวจสอบเอกสารตามข้อ ๒ หากเห็นว่า เป็นเอกสารที่ถูกต้องและผู้นั้นได้พ้นจากราชการทหารโดยมิได้กระทำการใดๆ ในระหว่าง

รับราชการทหารอันเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง และผู้นั้นไม่เป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๐ และไม่ถูกเปลี่ยนแปลงคำสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๑๘ วรรคสอง เป็นให้ออกจากราชการตามมาตราอื่น อีกทั้งได้ยื่นคำขอลับเข้ารับราชการภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันพ้นจากราชการทหาร ก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวส่งบรรจุผู้นั้นกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับเดิมที่สงวนไว้โดยให้ได้รับเงินเดือนดังนี้

๓.๑ ในกรณีที่ผู้กลับจากรับราชการทหารมีเวลารับราชการทหารครบ ๑ ปี ให้ผู้มีอำนาจส่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ส่งบรรจุผู้นั้นกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ โดยให้ได้รับเงินเดือนในอันดับที่เทียบเท่ากับระดับเดิมและในขั้นที่สูงกว่าเดิม ๑ ขั้น

๓.๒ ในกรณีที่ผู้กลับจากรับราชการทหารมีเวลารับราชการทหารไม่ถึง ๑ ปี ถ้าผู้นั้นได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ในปีงบประมาณที่ออกจากราชการไปรับราชการทหารหรือก่อนวันดังกล่าว ก็ให้ผู้มีอำนาจส่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ส่งบรรจุผู้นั้นโดยให้ได้รับเงินเดือนในอันดับที่เทียบเท่ากับระดับเดิมและในขั้นที่สูงกว่าเดิม ๑ ขั้น ทั้งนี้เพื่อให้ข้าราชการดังกล่าวได้รับประโยชน์เท่ากับผู้ที่มิได้ออกจากราชการไปรับราชการทหาร เช่น นาย ก. และ นาย ข. ได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในวันเดียวกัน เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ นาย ก. ซึ่งมีได้ออกจากราชการไปรับราชการทหารอาจได้เลื่อนขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ เนื่องจากในปีงบประมาณที่แล้วมา นาย ก. ได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๘ เดือน (๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕-๓๐ กันยายน ๒๕๓๕) และอีก ๑ ขั้น ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๖ รวมเป็น ๒ ขั้น สำหรับ นาย ข. ได้ออกจากราชการไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารมีกำหนด ๖ เดือน ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๓๕ ถึงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ และได้รับบรรจุกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ ซึ่งตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๓.๑ นาย ข. ไม่อาจได้รับเงินเดือนสูงกว่าเดิม ๑ ขั้น และนาย ข. อาจได้เลื่อนขั้นเงินเดือนเพียง ๑ ขั้น ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๖ กรณีเช่นนี้ ก็ให้ผู้มีอำนาจส่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ส่งบรรจุ นาย ข. กลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ โดยให้ได้รับเงินเดือนในอันดับที่เทียบเท่ากับระดับเดิมและในขั้นที่สูงกว่าเดิม ๑ ขั้น เพื่อให้ นาย ข. ได้รับประโยชน์เท่ากับ นาย ก.

๓.๓ ในกรณีที่ผู้กลับจากรับราชการทหารมีเวลารับราชการทหารตั้งแต่ ๑ ปีขึ้นไป ให้ผู้มีอำนาจส่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ส่งบรรจุผู้นั้นกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ โดยให้ได้รับเงินเดือนในอันดับที่เทียบเท่ากับระดับเดิมและในขั้นที่สูงกว่าเดิมปีละ ๑ ขั้น

ทั้งนี้ โดยนับเวลาในระหว่างที่ไปรับราชการทหารเป็นเกณฑ์คำนวณ

๓.๔ ในกรณีที่ผู้กลับจากรับราชการทหารมีเวลารับราชการทหารตั้งแต่ ๑ ปีขึ้นไป และมีเศษของปีที่ไปรับราชการทหารเหลือจากการคำนวณตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๓.๓ ถ้าผู้นั้นได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ในปีงบประมาณที่ออกจากราชการไปรับราชการทหารหรือก่อนวันดังกล่าว ก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ สั่งบรรจุผู้นั้นโดยให้ได้รับเงินเดือนสูงกว่าที่กำหนดในข้อ ๓.๓ อีก ๑ ขั้น ทั้งนี้ เพื่อให้ข้าราชการดังกล่าวได้รับประโยชน์เท่าเทียมกับผู้ที่มีได้ออกจากราชการไปรับราชการทหาร เช่น นาย ค. และ นาย ง. ได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในวันเดียวกันเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ นาย ค. ซึ่งมีได้ออกจากราชการไปรับราชการทหารอาจได้เลื่อนขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ (เนื่องจากในปีงบประมาณที่แล้วมา นาย ค. ได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๘ เดือน) ๑ ตุลาคม ๒๕๓๖ และ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๗ รวมเป็น ๓ ขั้น สำหรับนาย ง. ได้ออกจากราชการไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารมีกำหนด ๑ ปี ๖ เดือน ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๓๕ ถึงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๓๖ และได้รับบรรจุกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๖ ซึ่งตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๓.๓ นาย ง. อาจได้รับเงินเดือนสูงกว่าเดิมเพียง ๑ ขั้น และนาย ง. อาจได้เลื่อนขั้นเงินเดือนในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๗ อีก ๑ ขั้น รวมเป็น ๒ ขั้น กรณีเช่นนี้ ก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ สั่งบรรจุ นาย ง. กลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญโดยให้ได้รับเงินเดือนในอันดับที่เทียบเท่ากับระดับเดิมและในขั้นที่สูงกว่าเดิม ๒ ขั้น เพื่อให้ นาย ง. ได้รับประโยชน์เท่าเทียมกับนาย ค.

ทั้งนี้ การให้ได้รับเงินเดือนสูงกว่าขั้นเดิมตามข้อ ๓.๑ ข้อ ๓.๒ ข้อ ๓.๓ และข้อ ๓.๔ นั้น จะต้องไม่เกินขั้นสูงของอันดับเงินเดือนสำหรับตำแหน่งระดับเดิม

๔. ในกรณีที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ เห็นว่า มีเหตุผลความจำเป็นสมควรบรรจุและแต่งตั้งผู้ขอกลับเข้ารับราชการให้ดำรงตำแหน่งในระดับหรือรับเงินเดือนในอันดับหรือขั้นที่สูงกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๓ ก็ให้เสนอ ก.พ.พิจารณาเป็นรายๆ ไป

อนึ่ง สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญที่ออกจากราชการไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารก่อนวันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับนั้น หากพ้นจากราชการทหารโดยไม่มีความเสียหายและประสงค์จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ในกระทรวง ทบวง กรมเดิมภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันพ้นจาก

ราชการทหาร ก.พ.ก็อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้นำข้อ ๒ ข้อ ๓ และข้อ ๔ ของหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าวข้างต้นมาใช้บังคับแก่ข้าราชการที่กล่าวถึงโดยอนุโลม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กรมและจังหวัดต่างๆ ทราบด้วยแล้ว

(ลงชื่อ)

ขอแสดงความนับถือ
วิลาศ สิงหวิสัย
(นายวิลาศ สิงหวิสัย)
เลขาธิการ ก.พ.

สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลภาครัฐ

โทร. ๒๘๑๐๘๗๗, ๒๘๒๒๔๐๖

โทรสาร ๒๘๑๔๘๗๓

แบบขอกลับเข้ารับราชการตามมาตรา ๖๓

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอกลับเข้ารับราชการ

เรียน

ข้าพเจ้า.....อยู่บ้านเลขที่.....ถนน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....ประสงค์จะขอกลับเข้ารับราชการตาม
มาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยมีรายละเอียด
ดังนี้

(๑) ข้าพเจ้าได้ไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร
สังกัด.....ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(๒) ข้าพเจ้าได้พ้นจากราชการทหารเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(๓) ก่อนไปรับราชการทหาร ข้าพเจ้าดำรงตำแหน่ง.....
ระดับ.....ฝ่าย.....ส่วน/ศูนย์.....กอง/สำนัก.....
กรม.....จังหวัด.....กระทรวง.....
ได้รับเงินเดือนในอันดับ.....ขั้น.....บาท

(๔) ข้าพเจ้าขอกลับเข้ารับราชการตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(๕) ข้าพเจ้ามีคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ และได้ยื่นหนังสือรับรองประวัติในการรับราชการทหาร
ของข้าพเจ้ามาด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

()

หมายเหตุ ผู้ขอกลับเข้ารับราชการตามมาตรา ๖๓ นี้ จะต้องขอกลับภายในกำหนดเวลาไม่เกิน
หนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันพ้นจากราชการทหาร

แบบหนังสือรับรองประวัติการรับราชการทหาร

เขียนที่
วันที่ เดือน พ.ศ.

ข้าพเจ้า ๑* ตำแหน่ง
สังกัด เป็นผู้บังคับบัญชาของ
ขอรับรองว่าในระหว่างที่ รับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วย
การรับราชการทหารนั้น ผู้นี้มีประวัติในการรับราชการทหารดังนี้
๒*

(ลงชื่อ)
(.....)

- หมายเหตุ ๑* ผู้ให้คำรับรองจะต้องเป็นผู้บังคับบัญชาตำแหน่งตั้งแต่ผู้บังคับกองพันขึ้นไป
๒* การรับรองประวัติในการรับราชการทหาร ให้มีรายละเอียดว่าได้กระทำผิด
วินัยทหารอย่างไรหรือไม่ และได้พ้นจากราชการทหารโดยมิได้กระทำการ
ใดๆในระหว่างรับราชการทหารอันเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือได้
ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงหรือไม่ หากเคยกระทำก็ให้แจ้งข้อเท็จจริง
โดยละเอียดทุกครั้งด้วย

๒๔ เมษายน ๒๕๓๕

เรื่อง การบรรจุผู้ไปปฏิบัติงานตามมติคณะรัฐมนตรีกลับเข้ารับราชการ

เรียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรม และจังหวัด)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบขอกลับเข้ารับราชการตามมาตรา ๖๔

ด้วยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๖๔ บัญญัติว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานใด ๆ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเหมือนเต็มเวลาราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ถ้าผู้นั้นกลับเข้ารับราชการภายในกำหนดเวลาที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติแต่ไม่เกินสี่ปีนับแต่วันไปปฏิบัติงานดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๒ สั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

ก.พ. จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการบรรจุผู้ไปปฏิบัติงานตามมติคณะรัฐมนตรีกลับเข้ารับราชการดังต่อไปนี้

๑. เมื่อคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดออกจากราชการไปปฏิบัติงานใด ๆ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเหมือนเต็มเวลาราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ให้สงวนตำแหน่งในระดับเดียวกันไว้สำหรับบรรจุผู้นั้นกลับเข้ารับราชการภายในกำหนดเวลาที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ แต่ไม่เกินสี่ปีนับแต่วันไปปฏิบัติงานดังกล่าว

๒. ผู้ประสงค์จะขอกลับเข้ารับราชการตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ในกระทรวง ทบวง กรมเดิม จะต้องยื่นคำขอตามแบบทำหนังสือนี้ภายในสามสิบวันก่อนวันสิ้นสุดกำหนดเวลาที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ไปปฏิบัติงานใด ๆ และจะต้องยื่นหนังสือรับรองประวัติการทำงานของตนโดยมีหัวหน้างานเป็นผู้รับรอง

๓. ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ตรวจสอบเอกสารตามข้อ ๒ หากเห็นว่า เป็นเอกสารที่ถูกต้อง และผู้นั้นได้ออกจากงานที่ไปปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีโดยไม่มี ความเสียหาย ก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวดำเนินการสั่งบรรจุผู้นั้นกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับเดิมที่สงวนไว้โดยให้ได้รับเงินเดือนดังนี้

๓.๑ ในกรณีที่ผู้กลับจากปฏิบัติงานใด ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรีมีเวลาปฏิบัติงานดังกล่าวครบ ๑ ปี ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ สั่งบรรจุผู้นั้นกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ โดยให้ได้รับเงินเดือนในอันดับที่เทียบเท่ากับระดับเดิมและในชั้นที่สูงกว่าเดิม ๑ ชั้น

๓.๒ ในกรณีที่ผู้กลับจากปฏิบัติงานใด ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรีมีเวลาปฏิบัติงานดังกล่าวไม่ถึง ๑ ปี ถ้าผู้นั้นได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ในปีงบประมาณที่ออกจากราชการไปปฏิบัติงานตามมติคณะรัฐมนตรีหรือก่อนวันดังกล่าว ก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ สั่งบรรจุผู้นั้นโดยให้ได้รับเงินเดือนในอันดับที่เทียบเท่ากับระดับเดิมและในชั้นที่สูงกว่าเดิม ๑ ชั้น ทั้งนี้ เพื่อให้ข้าราชการดังกล่าวได้รับประโยชน์เท่าเทียมกับผู้ที่มีได้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรี เช่น นาย ก. และนาย ข. ได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในวันเดียวกันเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ นาย ก. ซึ่งมีได้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรีอาจได้เลื่อนขั้นเงินเดือน ๑ ชั้น ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ เนื่องจากในปีงบประมาณที่แล้วมา นาย ก. ได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๘ เดือน (๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕-๓๐ กันยายน ๒๕๓๕) และอีก ๑ ชั้น ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๖ รวมเป็น ๒ ชั้น สำหรับนาย ข. ได้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรีมีกำหนด ๖ เดือน ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๓๕ ถึงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ และได้รับบรรจุกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ ซึ่งตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๓.๑ นาย ข. ไม่อาจได้รับเงินเดือนสูงกว่าเดิม ๑ ชั้น และนาย ข. อาจได้เลื่อนขั้นเงินเดือนเพียง ๑ ชั้น ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๖ กรณีเช่นนี้ก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ สั่งบรรจุ นาย ข. กลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ โดยให้ได้รับเงินเดือนในอันดับที่เทียบเท่ากับระดับเดิมและในชั้นที่สูงกว่าเดิม ๑ ชั้น เพื่อให้ นาย ข. ได้รับประโยชน์เท่าเทียมกับนาย ก.

๓.๓ ในกรณีที่ผู้กลับจากปฏิบัติงานใด ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรีมีเวลาปฏิบัติงานดังกล่าวตั้งแต่ ๑ ปีขึ้นไป ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ สั่งบรรจุผู้นั้นกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญโดยให้ได้รับเงินเดือนในอันดับที่เทียบเท่ากับระดับเดิมและในชั้นที่สูงกว่าเดิมปีละ ๑ ชั้น ทั้งนี้ โดยนับเวลาในระหว่างที่ไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรีเป็นเกณฑ์คำนวณ

๓.๔ ในกรณีที่ผู้กลับจากปฏิบัติงานใด ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรีมีเวลาปฏิบัติงานดังกล่าวตั้งแต่ ๑ ปีขึ้นไป และมีเศษของปีที่ไปปฏิบัติงานนั้นเหลือจากการคำนวณตามหลัก-

เกณฑ์ในข้อ ๓.๓ ถ้าผู้นั้นได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ในปีงบประมาณที่ออกจากราชการไปปฏิบัติงานตามมติคณะรัฐมนตรีหรือก่อนวันดังกล่าว ก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ สั่งบรรจุผู้นั้นโดยให้ได้รับเงินเดือนสูงกว่าที่กำหนดในข้อ ๓.๓ อีก ๑ ขั้น ทั้งนี้ เพื่อให้ข้าราชการดังกล่าวได้รับประโยชน์เท่าเทียมกับผู้ที่มีได้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรี เช่น นาย ค. และนาย ง. ได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในวันเดียวกันเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ นาย ค. ซึ่งมีได้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรีอาจได้เลื่อนขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ (เนื่องจากในปีงบประมาณที่แล้วมานาย ค. ได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๘ เดือน) ๑ ตุลาคม ๒๕๓๖ และ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๗ รวมเป็น ๓ ขั้น สำหรับนาย ง. ได้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรีมีกำหนด ๑ ปี ๖ เดือน ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๓๕ ถึงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๓๖ และได้รับบรรจุกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๖ ซึ่งตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๓.๓ นาย ง. อาจได้รับเงินเดือนสูงกว่าเดิมเพียง ๑ ขั้น และนาย ง. อาจได้เลื่อนขั้นเงินเดือนในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๗ อีก ๑ ขั้น รวมเป็น ๒ ขั้น กรณีเช่นนี้ก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ สั่งบรรจุนาย ง. กลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ โดยให้ได้รับเงินเดือนในอันดับที่เทียบเท่ากับระดับเดิมและในขั้นที่สูงกว่าเดิม ๒ ขั้น เพื่อให้ นาย ง. ได้รับประโยชน์เท่าเทียมกับนาย ค.

ทั้งนี้ การให้ได้รับเงินเดือนสูงกว่าขั้นเดิมตามข้อ ๓.๑ ข้อ ๓.๒ ข้อ ๓.๓ และข้อ ๓.๔ นั้น จะต้องไม่เกินขั้นสูงของอันดับเงินเดือนสำหรับตำแหน่งระดับเดิม

๔. ในกรณีที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ เห็นว่า มีเหตุผลความจำเป็นสมควรบรรจุและแต่งตั้งผู้ขอกลับเข้ารับราชการให้ดำรงตำแหน่งในระดับหรือรับเงินเดือนในอันดับหรือขั้นที่สูงกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๓ ก็ให้เสนอ ก.พ.พิจารณาเป็นรายๆ ไป

อนึ่ง สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญที่ออกจากราชการไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรี ก่อนวันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับนั้น หากออกจากงานไปปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีโดยไม่มีความเสียหาย และประสงค์จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ในกระทรวง ทบวง กรมเดิมภายในกำหนดเวลาที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ แต่ไม่เกินสี่ปีนับแต่วันไปปฏิบัติงานดังกล่าว ก.พ.ก็อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้นำข้อ ๒ ข้อ ๓ และข้อ ๔ ของหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าวข้างต้นมาใช้บังคับแก่ข้าราชการที่กล่าวถึงโดยอนุโลม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กรมและจังหวัด
ต่าง ๆ ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) **วิลาศ สิงหวิสัย**
(นายวิลาศ สิงหวิสัย)
เลขาธิการ ก.พ.

สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลภาครัฐ
โทร. ๒๕๑๐๕๗๗, ๒๕๒๒๔๐๖
โทรสาร ๒๕๑๔๕๗๓

แบบขอกลับเข้ารับราชการตามมาตรา ๖๔

เขียนที่

วันที่

..เดือน..

พ.ศ.....

เรื่อง ขอกลับเข้ารับราชการ

เรียน

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี อยู่บ้านเลขที่^{๑*}.....
ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....
ประสงค์จะขอกลับเข้ารับราชการตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(๑) ข้าพเจ้าได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ออกจากราชการเพื่อไปปฏิบัติงาน^{๒*}
.....ณ.....เป็นเวลา.....ปี
.....เดือน และได้ออกจากราชการตามคำสั่งที่.....เมื่อวันที่.....
เดือน.....พ.ศ.....

(๒) ก่อนไปปฏิบัติงานตามมติคณะรัฐมนตรี ข้าพเจ้าดำรงตำแหน่ง.....
ระดับ.....ฝ่าย.....ส่วน/ศูนย์.....กอง/สำนัก.....
กรม.....กระทรวง.....ได้รับเงินเดือน
อันดับ.....ขั้น.....บาท

(๓) ข้าพเจ้าขอเข้ารับราชการตั้งแต่^{๓*}.....

(๔) ข้าพเจ้ามีคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ และได้ยื่นหนังสือรับรองประวัติการทำงานโดยมีหัวหน้างานที่ไป
ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเป็นผู้รับรองว่า ในขณะที่ปฏิบัติงานตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว
ข้าพเจ้าไม่เคยมีความเสียหายใดๆ มาด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ).....

(.....)

หมายเหตุ ๑* ภูมิลาเนาที่ติดต่อกันได้ในประเทศไทย

๒* ให้อ้างมติคณะรัฐมนตรีด้วย

๓* การขอกลับเข้ารับราชการต้องยื่นคำขอล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน ก่อนวันสิ้นสุดกำหนดเวลาที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ไปปฏิบัติงานใดๆ ตามมาตรา ๖๔ และขอกลับเข้ารับราชการไม่หลังจากวันถัดจากวันสิ้นสุดกำหนดเวลาที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ไปปฏิบัติงานดังกล่าว

(สำเนา)

ที่ นร ๐๗๐๓/ว ๑๖

สำนักงาน ก.พ.

ถนนพิษณุโลก กท. ๑๐๓๐๐

๑๔ กันยายน ๒๕๓๕

เรื่อง การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการพลเรือน
เรียน (เรียนกระทรวง ทบวง กรม และจังหวัด)

ด้วยมีส่วนราชการหรือไปยัง ก.พ.ว่า ในกรณีที่ ก.พ.กำหนดตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมซึ่งกฎหมายจัดตั้งส่วนราชการนั้นกำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่ราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี แต่กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินมิได้กำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการดังกล่าวถึงรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีด้วย เป็นตำแหน่งระดับ ๑๐ แล้ว จะดำเนินการบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการนั้นอย่างไร

ก.พ.ได้พิจารณาเรื่องนี้แล้วมีมติว่า โดยที่บทบัญญัติมาตรา ๕๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่กำหนดว่า การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวงแต่อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรี ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้วให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้สั่งบรรจุ และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนั้นเป็นบทบัญญัติที่ใกล้เคียงกับกรณีการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๑๐ ตามปัญหาเรื่องนี้ ก.พ.จึงเห็นควรนำบทบัญญัติมาตรา ๕๒ (๓) ดังกล่าวมาใช้แก่กรณีตามปัญหาดังกล่าว และโดยที่เรื่องนี้เป็นปัญหาการตีความมาตรา ๕๒ ก.พ.จึงมีมติให้นำมติ ก.พ.ดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบตามนัยมาตรา ๘ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๓๕ แล้ว ลงมติให้ความเห็นชอบตามที่ ก.พ.เสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กรมต่าง ๆ
ทราบด้วยแล้ว

(ลงชื่อ) **ขอแสดงความนับถือ**
วิลาศ สิงหวิสัย
(นายวิลาศ สิงหวิสัย)
เลขาธิการ ก.พ.

กองกฎหมายและระเบียบ
โทร. ๒๘๑๕๔๗๕
โทรสาร ๒๘๑๔๕๗๓

(สำเนา)

ที่ นร ๐๗/๐๘.๔/ว ๑

สำนักงาน ก.พ.

ถนนพิษณุโลก กท ๑๐๓๐๐

๑๒ มีนาคม ๒๕๓๖

เรื่อง การคัดเลือกเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ

เรียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรม จังหวัด)

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ
๒. แบบใบสมัครคัดเลือกเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ
๓. แบบหนังสือรับรองประวัติการรับราชการทหาร

ด้วยมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติว่า ในกรณีที่มีเหตุพิเศษที่ ก.พ.เห็นว่าไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๒ อาจคัดเลือกบรรจุบุคคลเข้ารับราชการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งได้ ทั้งนี้ ตามกรณี หลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ.กำหนด

ก.พ.พิจารณาแล้วมีมติให้กำหนดกรณีที่มีเหตุพิเศษซึ่งอาจคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการได้ และหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ ไว้ดังต่อไปนี้

๑. กรณีที่มีเหตุพิเศษซึ่งอาจคัดเลือกเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการได้ มีดังนี้

๑.๑ กรณีการบรรจุและแต่งตั้งผู้ได้รับทุนรัฐบาล หรือทุนเล่าเรียนหลวงเพื่อศึกษาวิชาในประเทศหรือต่างประเทศ

๑.๒ กรณีการบรรจุและแต่งตั้งผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่ ก.พ.อนุมัติให้ส่วนราชการใดจัดให้มีการศึกษาขึ้นเพื่อเข้ารับราชการในส่วนราชการนั้นโดยเฉพาะ

๑.๓ กรณีการบรรจุและแต่งตั้งผู้สำเร็จการศึกษาในวุฒิที่ ก.พ.จะกำหนด

๑.๔ กรณีการบรรจุและแต่งตั้งผู้สอบแข่งขันได้ซึ่งไม่สามารถมารับการบรรจุได้เมื่อถึงลำดับที่ที่สอบได้ เนื่องจากอยู่ในระหว่างการรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร และได้มารายงานตัวขอรับการบรรจุเมื่อบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ที่ผู้นั้นสอบได้ถูกยกเลิกไปแล้ว

๑.๕ กรณีการบรรจุและแต่งตั้งผู้สอบแข่งขันได้ซึ่งถูกยกเลิกการขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ เนื่องจากได้มารายงานตัวเพื่อขอรับการบรรจุแล้ว แต่มีเหตุที่ไม่อาจเข้าปฏิบัติ

หน้าที่ราชการในตำแหน่งที่สอบแข่งขันได้ตามกำหนดเวลาที่ทางราชการจะบรรจุและแต่งตั้ง

๑.๖ กรณีอื่นที่ ก.พ.อนุมัติ

๒. สำหรับหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการนั้น ให้ดำเนินการดังนี้

๒.๑ กรณีการบรรจุและแต่งตั้งตามข้อ ๑.๑ ข้อ ๑.๒ และข้อ ๑.๓ ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๒.๒ กรณีการบรรจุและแต่งตั้งตามข้อ ๑.๔ ให้ผู้ประสงค์จะขอรับการบรรจุตามกรณีนี้ ยื่นใบสมัครตามแบบที่กำหนดไว้ในสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และหนังสือรับรองประวัติการรับราชการทหารตามแบบที่กำหนดไว้ในสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ พร้อมด้วยสำเนาหลักฐานการศึกษาและสำเนาหลักฐานการรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าผู้นั้นพ้นจากราชการทหารโดยไม่มีความเสียหายและมารายงานตัวเพื่อขอบรรจุเข้ารับราชการภายในเวลา ๑๘๐ วัน นับแต่วันพ้นจากราชการทหาร ก็ให้ดำเนินการสั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ผู้นั้นเคยสอบแข่งขันได้ที่มิว่างอยู่ได้

๒.๓ กรณีการบรรจุและแต่งตั้งตามข้อ ๑.๕ ให้ผู้ประสงค์จะขอรับการบรรจุตามกรณีนี้ ยื่นหนังสือแสดงความจำนงขอบรรจุเข้ารับราชการและเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการภายใน ๑๕ วัน นับแต่กำหนดเวลาที่ทางราชการจะบรรจุและแต่งตั้ง

เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ได้พิจารณาเห็นสมควรที่จะบรรจุผู้นั้นเข้ารับราชการแล้ว ก็ให้ดำเนินการสั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ผู้นั้นได้มารายงานตัวเพื่อขอรับการบรรจุไว้แล้วซึ่งมิว่างอยู่ได้

อนึ่ง การใดที่ได้ดำเนินการโดยถูกต้องตามมติ ก.พ.ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๖/ว ๑๖ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๑๘ เสร็จไปแล้วก่อนวันมีหนังสือฉบับนี้ให้เป็นอันใช้ได้ และกรณีที่ได้ดำเนินการไปแล้วแต่ยังไม่เสร็จ ก็ให้ดำเนินการตามหนังสือดังกล่าวต่อไปจนกว่าจะเสร็จ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กรมและจังหวัดต่าง ๆ
ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) **วิลาศ สิงหวิสัย**
(นายวิลาศ สิงหวิสัย)
เลขาธิการ ก.พ.

สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลภาครัฐ
ศูนย์การสอบ
โทร. ๒๘๑-๐๕๐๕
โทรสาร ๒๘๑-๔๙๗๓

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ (แบบท้ายหนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๘.๔/ว ๑ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๓๖)

๑. กรณีตามข้อ ๑.๑ และกรณีตามข้อ ๑.๒ ให้ดำเนินการดังนี้

๑.๑ ให้ผู้ประสงค์จะขอรับการบรรจุยื่นใบสมัครตามแบบที่กำหนดไว้ในสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ พร้อมหลักฐานการศึกษา

๑.๒ ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ตั้งคณะกรรมการคัดเลือกชั้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยข้าราชการพลเรือนผู้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๖ จำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน โดยตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ

๑.๓ ให้คณะกรรมการคัดเลือกพิจารณาคัดเลือกจากใบสมัคร หลักฐานการศึกษา และเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่คณะกรรมการคัดเลือกกำหนด นอกจากนี้อาจใช้วิธีสัมภาษณ์เพิ่มเติมอีกก็ได้ และในการจัดสรรผู้ได้รับคัดเลือกไปบรรจุเข้ารับราชการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในหน่วยงานต่าง ๆ ของส่วนราชการ คณะกรรมการคัดเลือกอาจเสนอผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ พิจารณากำหนดให้ผู้มีคะแนนผลการเรียนเฉลี่ยตลอดหลักสูตรสูงเป็นผู้เลือกหน่วยงานที่จะบรรจุเข้ารับราชการก่อน หรือพิจารณาจัดสรรตามภูมิลำเนาของผู้ได้รับคัดเลือก หรือพิจารณาจัดสรรตามองค์ประกอบอื่นที่คณะกรรมการเห็นสมควรก็ได้

๑.๔ เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ได้พิจารณาเห็นสมควรที่จะบรรจุผู้ได้รับคัดเลือกเข้ารับราชการแล้ว ก็ให้ดำเนินการสั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้นั้นให้ดำรงตำแหน่งได้

๒. กรณีตามข้อ ๑.๓ ให้ดำเนินการดังนี้

๒.๑ จัดให้มีการแพร่ข่าวเกี่ยวกับวุฒิการศึกษาและตำแหน่งที่จะคัดเลือกเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ

๒.๒ ให้ผู้ประสงค์จะขอรับการบรรจุยื่นใบสมัครและหลักฐานการศึกษาเช่นเดียวกับข้อ ๑.๑

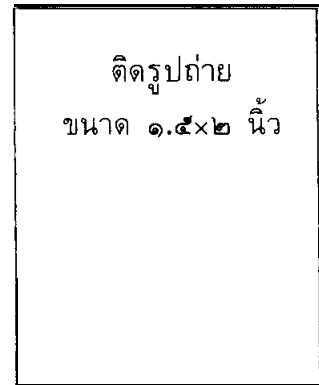
๒.๓ ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ตั้งคณะกรรมการคัดเลือกเช่นเดียวกับข้อ ๑.๒

๒.๔ ให้คณะกรรมการคัดเลือกดำเนินการคัดเลือก ซึ่งอาจพิจารณาดำเนินการโดยได้สัมภาษณ์ วิธีสอบข้อเขียน วิธีสอบปฏิบัติ หรือวิธีอื่นใด วิธีหนึ่งหรือหลายวิธีก็ได้ตามความเหมาะสม ในการนี้ คณะกรรมการอาจตั้งกรรมการสัมภาษณ์ กรรมการออกข้อสอบ กรรมการทดสอบการปฏิบัติงาน หรือกรรมการอื่นหรือเจ้าหน้าที่ให้ดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ได้ตามความจำเป็น

๒.๕ เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ ได้พิจารณาเห็นสมควรที่จะบรรจุผู้
ที่ได้รับคัดเลือกเข้ารับราชการแล้ว ก็ให้ดำเนินการสั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้นั้นให้ดำรงตำแหน่งได้

๒.๖ ในกรณีที่มีผู้ผ่านการคัดเลือกมากกว่าจำนวนตำแหน่งว่าง และภายหลังมี
ตำแหน่งว่างเพิ่มอีก ก็อาจบรรจุและแต่งตั้งผู้ผ่านการคัดเลือกที่เหลืออยู่ดังกล่าวหรือจะดำเนิน
การคัดเลือกใหม่ก็ได้ ทั้งนี้ ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒

แบบใบสมัครคัดเลือกเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ

เรียน

ข้าพเจ้า

สัญชาติ..... เกิดวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

อายุ..... ปี..... เดือน (นับถึงวันสมัคร) เป็นผู้

ได้รับทุนรัฐบาลหรือทุนเล่าเรียนหลวง และสำเร็จการศึกษาวุฒิ.....

ซึ่งได้รับอนุมัติวุฒิการศึกษาดังกล่าวจากสถานศึกษา.....

ประเทศ..... วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่ ก.พ.อนุมัติให้ส่วนราชการจัดให้มีการศึกษาขึ้น เพื่อเข้ารับราชการในส่วนราชการนั้นโดยเฉพาะโดยได้รับวุฒิ.....

ซึ่งได้รับอนุมัติวุฒิการศึกษาดังกล่าวจากสถานศึกษา.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

สำเร็จการศึกษาในวุฒิที่ ก.พ.กำหนดให้คัดเลือกบรรจุได้ คือวุฒิ.....

ซึ่งได้รับอนุมัติวุฒิการศึกษาดังกล่าวจากสถานศึกษา.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

เคยสอบแข่งขันได้ในตำแหน่ง..... ตามประกาศการขึ้นบัญชี

ผู้สอบแข่งขันได้ของกรม/สำนักงาน.....

ลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... และถึงลำดับที่ที่จะได้รับการบรรจุ

เข้ารับราชการแล้ว แต่ไม่สามารถจะรับการบรรจุได้ เนื่องจากอยู่ในระหว่างรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร และขณะนี้บัญชีผลการสอบแข่งขันตำแหน่งดังกล่าวได้ถูกยกเลิกไปแล้ว

ขอสมัครเข้ารับการคัดเลือกเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในตำแหน่ง.....

.....ของกรม/สำนักงาน.....

และขอแจ้งรายละเอียดเพื่อประกอบการพิจารณาดังนี้

๑. ข้อมูลส่วนบุคคล

สถานที่เกิด จังหวัด..... ภูมิลำเนา.....

ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ตรอก/ซอย.....

ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....

จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์.....

อาชีพ ลูกจ้าง/พนักงานของรัฐ ข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่ง.....

ข้าราชการประเภทอื่น ตำแหน่ง..... กำลังศึกษาต่อ

อื่นๆ.....

สถานที่ทำงาน กรม/บริษัท.....

กอง/แผนก..... โทรศัพท์.....

บัตรประจำตัวประชาชนเลขประจำตัว..... ออกให้ ณ อำเภอ/เขต.....

จังหวัด..... วันที่..... เดือน.....

สถานภาพสมรส โสด สมรส หม้าย หย่า

ชื่อสามี/ภรรยา..... สัญชาติ..... อาชีพ.....

ชื่อบิดา..... สัญชาติ..... อาชีพ.....

ชื่อมารดา..... สัญชาติ..... อาชีพ.....

๒. ประวัติการศึกษา (กรอกทุกวุฒิที่ได้รับและแนบสำเนาระเบียบผลการเรียนเฉพาะวุฒิที่ใช้สมัครคัดเลือกมาพร้อมใบสมัคร)

วุฒิที่ได้รับ	สาขา/วิชาเอก (ถ้ามี)	คะแนนเฉลี่ย ตลอดหลักสูตร	ชื่อสถานศึกษา	ระยะเวลา ตั้งแต่.....ถึง.....
ประโยค ม.ศ.ต้น				
ประโยค ม.ศ.ปลาย				
ปวช.				
ปวท./ปวส.				
ประกาศนียบัตร/ อนุปริญญา				
ปริญญาตรี				
ปริญญาโท				
ปริญญาเอก				
อื่นๆ				

๓. ประวัติการทำงาน/การฝึกงาน

ชื่อสถานที่ทำงาน/ฝึกงาน	ตำแหน่ง/ ลักษณะงาน	เงินเดือน สุดท้าย ก่อนออก	ระยะเวลา ตั้งแต่.....ถึง.....	เหตุผลที่ออก
๑.
๒.
๓.

๔. ความรู้ความสามารถพิเศษ.....

.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่แจ้งไว้ในใบสมัครนี้ถูกต้องและเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....ผู้สมัคร

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบหนังสือรับรองประวัติการรับราชการทหาร

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า ๑*.....ตำแหน่ง.....

สังกัด.....เป็นผู้บังคับบัญชาของ.....

ขอรับรองว่าในระหว่างที่.....รับราชการทหารตามกฎหมาย
ว่าด้วยการรับราชการทหารนั้น ผู้นี้มีประวัติในการรับราชการทหารดังนี้

๒*.....

(ลงชื่อ)

()

หมายเหตุ ๑* ผู้ให้คำรับรองจะต้องเป็นผู้บังคับบัญชาคำแหน่งตั้งแต่ผู้บังคับกองพันขึ้นไป

๒* การรับรองประวัติในการรับราชการทหาร ให้มีรายละเอียดว่าได้กระทำผิดวินัยทหาร
อย่างไรหรือไม่ และได้พ้นจากราชการทหารโดยมิได้กระทำการใดๆ ในระหว่างรับราชการ
ทหารอันเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง
หรือไม่ หากเคยกระทำก็ให้แจ้งข้อเท็จจริงโดยละเอียดทุกครั้งด้วย

๑๒ มีนาคม ๒๕๓๖

เรื่อง วุฒิที่ ก.พ.กำหนดให้คัดเลือกเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ

เรียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรม จังหวัด)

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๘.๔/ว ๑ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๓๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายชื่อวุฒิที่ ก.พ.กำหนดให้คัดเลือกเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า ก.พ.ได้พิจารณามิมีมติให้กำหนดกรณีที่มีเหตุพิเศษซึ่งอาจคัดเลือกเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการได้ไว้หลายกรณี โดยมีกรณีการบรรจุและแต่งตั้งผู้สำเร็จการศึกษาในวุฒิที่ ก.พ.จะกำหนดด้วย นั้น

บัดนี้ ก.พ.ได้พิจารณามิมีมติดังนี้

๑. กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาในวุฒิ ๓๐ สาขาตามรายชื่อวุฒิที่ ก.พ.กำหนดให้คัดเลือกเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการตามสิ่งที่ส่งมาด้วย อาจได้รับคัดเลือกเพื่อบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญได้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ จนถึงสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๗ โดยให้ดำเนินการคัดเลือกตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ.กำหนดที่แนบท้ายหนังสือที่อ้างถึง

๒. ผู้ที่ได้รับคัดเลือกเพื่อบรรจุเข้ารับราชการตามข้อ ๑ ต้องอยู่ปฏิบัติงานในตำแหน่งที่ได้บรรจุเข้ารับราชการเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี โดยห้ามโอนไปส่วนราชการอื่น ยกเว้นกรณีที่ลาออกจากราชการ

๓. ให้นำบัญชีผู้เคยคัดเลือกได้ไว้ก่อนสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามข้อ ๑ มาใช้เพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญได้ต่อไป จนถึงสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๗

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ได้แจ้งให้กรมและจังหวัดต่าง ๆ
ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) **วิลาศ สิงหวิสัย**
(นายวิลาศ สิงหวิสัย)
เลขาธิการ ก.พ.

สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลภาครัฐ

ศูนย์การสอบ

โทร. ๒๕๑-๐๕๐๕

โทรสาร ๒๕๑-๔๕๗๓

รายชื่อวุฒิที่ ก.พ.กำหนดให้คัดเลือกเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ

(แนบท้ายหนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๓๐๘.๔/ว ๒ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๓๖)

๑. ปริญญาวิศวกรรมศาสตร์
๒. ปริญญาแพทยศาสตร์
๓. ปริญญาเภสัชศาสตร์
๔. ปริญญาทันตแพทยศาสตร์
๕. ปริญญาสาขาวิชากายภาพบำบัด
๖. ปริญญาสาขาวิชารังสีเทคนิค
๗. ปริญญาสัตวแพทยศาสตร์
๘. ปริญญาทางสถาปัตยกรรมศาสตร์
๙. ปริญญาสาขาวิชากิจกรรมบำบัด
๑๐. ปริญญาสาขาวิชาการวางแผนเมือง การวางแผนภาค
๑๑. ปริญญาวิทยาศาสตรสาขาคีมีเทคนิค
๑๒. ปริญญาสาขาวิชาชีวเคมี
๑๓. ปริญญาสาขาวิชาวัสดุศาสตร์
๑๔. ปริญญาสาขาวิชาอาชีวอนามัย
๑๕. ปริญญาวิทยาศาสตรสาขาคีมี
๑๖. ปริญญาวิทยาศาสตรสาขาคีมีฟิสิกส์
๑๗. ปริญญาทางมัณฑนศิลป์
๑๘. ปริญญาสาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
๑๙. ปริญญาโทสาขาความผิดปกติของการสื่อความหมาย
๒๐. ปริญญาเอกทุกสาขา
๒๑. ประกาศนียบัตรวิชาการสื่อสารการบินและประกาศนียบัตรวิชาการควบคุมจราจรทางอากาศ
๒๒. ประกาศนียบัตรเจ้าหน้าที่วิทยาศาสตรการแพทย์และประกาศนียบัตรพนักงานวิทยาศาสตรการแพทย์
๒๓. ประกาศนียบัตรต้นหนที่ ๑ ประกาศนียบัตรต้นหนที่ ๒ เรือเดินต่างประเทศ ประกาศนียบัตรนายเรือ ประกาศนียบัตรนายช่างกลเรือชั้น ๒ และประกาศนียบัตรนายช่างกลเรือชั้น ๓

๒๔. ประกาศนียบัตรสาขาวิชาเคมีปฏิบัติการ หรือเคมีอุตสาหกรรม (เทคนิคการเคมี)
๒๕. ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาขาวิชาช่างภาพ
๒๖. ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาขาวิชาช่างพิมพ์หรือการพิมพ์
๒๗. ประกาศนียบัตรพนักงานห้องปฏิบัติการชั้นสูตรโรค
๒๘. ประกาศนียบัตรสาขาวิชาเคมีสิ่งทอ
๒๙. ประกาศนียบัตรสาขาวิชากายอุปกรณ์เสริมและเทียม
๓๐. ประกาศนียบัตร หรือปริญญาทางการพยาบาลเข้ารับราชการในตำแหน่งพยาบาลเทคนิค หรือพยาบาลวิชาชีพ

(สำเนา)

ที่ นร. ๐๗๐๘.๑/ว ๑๖

สำนักงาน ก.พ.

ถนนพิษณุโลก กท. ๑๐๓๐๐

๒๙ ตุลาคม ๒๕๓๖

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการบรรจุบุคคลเข้ารับราชการในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ชำนาญการ

เรียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรม จังหวัด)

สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) แบบคำชี้แจงของส่วนราชการที่จะขอบรรจุบุคคลเข้ารับราชการในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ชำนาญการ

(๒) แบบแสดงรายละเอียดประวัติของผู้ขอบรรจุเข้ารับราชการในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ชำนาญการ

ตามที่มาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติว่า กระทรวง ทบวง กรมใดมีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อประโยชน์แก่ราชการที่จะต้องบรรจุบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญงานสูง เข้ารับราชการในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ชำนาญการ ให้กระทรวง ทบวงกรมนั้นดำเนินการขออนุมัติ ก.พ. เมื่อ ก.พ. ได้พิจารณาอนุมัติให้บรรจุและได้กำหนดระดับของตำแหน่งที่จะแต่งตั้งและเงินเดือนที่จะให้ได้รับแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๒ บรรจุและแต่งตั้งได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดนั้น

บัดนี้ ก.พ. ได้พิจารณาเห็นว่าเพื่อให้กระทรวง ทบวง กรม ที่มีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อประโยชน์แก่ราชการสามารถบรรจุบุคคลภายนอกที่มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญงานสูงเข้ารับราชการในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ชำนาญการ ตามบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้นได้และเพื่อให้ทางราชการได้รับประโยชน์อย่างแท้จริงจากการบรรจุ บุคคลเข้ารับราชการในลักษณะดังกล่าว รวมทั้งเพื่อให้ผู้ได้รับการบรรจุได้รับความเป็นธรรมในการกำหนดระดับตำแหน่งและการให้ได้รับเงินเดือน ก.พ. จึงมีมติให้ยกเลิกหลักเกณฑ์และวิธีการบรรจุบุคคลเข้ารับราชการในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ให้ยกเลิกหลักเกณฑ์และวิธีการบรรจุบุคคลเข้ารับราชการในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร. ๐๖๐๘/ว ๔ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๒๙ และกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในเรื่องนี้ได้ดังต่อไปนี้

๑. ส่วนราชการที่จะขออนุมัติ ก.พ. เพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ชำนาญการ จะต้องมียกเลิกดังนี้

๑.๑ ลักษณะหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานมีความจำเป็นที่จะต้องใช้บุคคลผู้มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญงานในระดับผู้ทรงคุณวุฒิ (ระดับ ๑๑) ผู้เชี่ยวชาญ (ระดับ ๙ และระดับ ๑๐) หรือผู้ชำนาญการ (ระดับ ๖ ระดับ ๗ หรือระดับ ๘) หรือผู้มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญงานเทียบได้ในระดับเดียวกัน

๑.๒ มีตำแหน่งที่จะบรรจุและแต่งตั้งอยู่แล้ว

๒. บุคคลซึ่งส่วนราชการใดจะขออนุมัติ ก.พ. เพื่อบรรจุเข้ารับราชการในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ชำนาญการ จะต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติ ดังนี้

๒.๑ มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญงานสูงในระดับผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ชำนาญการ และมีความเหมาะสมกับลักษณะงานในตำแหน่งที่ขอบรรจุและแต่งตั้ง โดยพิจารณาจากคุณวุฒิการศึกษา ประวัติการทำงาน และผลงานที่ได้ปฏิบัติมา

๒.๒ ไม่เคยรับราชการมาก่อน (สำหรับผู้ที่เคยรับราชการมาก่อนและออกจากราชการแล้วหากจะขอบรรจุเข้ารับราชการในระดับตำแหน่ง อันดับเงินเดือน หรือขั้นเงินเดือนที่สูงกว่าเดิม อาจดำเนินการได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดไว้ตามมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕)

๓. ให้ส่วนราชการที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องบรรจุบุคคลเข้ารับราชการในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ชำนาญการ เสนอประวัติและผลงานของผู้ขอบรรจุพร้อมทั้งคำชี้แจงตามแบบที่ ก.พ. กำหนดไปให้ อ.ก.พ. กระทรวงพิจารณา ก่อน เมื่อ อ.ก.พ. กระทรวงพิจารณาเห็นชอบแล้ว จึงเสนอไปยัง ก.พ.

๔. เมื่อ ก.พ. ได้พิจารณาอนุมัติให้บรรจุบุคคลใดเข้ารับราชการในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ชำนาญการ ในตำแหน่งใด ระดับใดแล้ว ก.พ. จะกำหนดอันดับเงินเดือนและขั้นเงินเดือนที่จะให้ได้รับโดยขั้นเงินเดือนที่จะให้ได้รับดังกล่าว ก.พ. จะกำหนดให้ได้รับในขั้นที่ไม่ต่ำกว่าจุดกึ่งกลางระหว่างขั้นสูงและขั้นต่ำของอันดับเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กรมและจังหวัดต่าง ๆ ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **วิลาศ สิงหวิสัย**
(นายวิลาศ สิงหวิสัย)
เลขาธิการ ก.พ.

สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลภาครัฐ
ส่วนระบบและมาตรฐานการบริหารงานบุคคล
โทร. ๒๕๒๗๓๖๕, ๒๕๒๘๕๒๘
โทรสาร ๒๕๑๔๙๗๓

**แบบคำชี้แจงของส่วนราชการที่จะขอบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ
ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการ**

ให้ส่วนราชการที่ขออนุมัติ ก.พ. เพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ
ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการ ตามมาตรา ๕๑ ซึ่งแจงรายละเอียดประกอบการพิจารณาของ ก.พ.
ตามหัวข้อต่อไปนี้

๑. กรม..... กระทรวง.....
ขอบรรจุ นาย นาง นางสาว.....
วุฒิ.....เข้ารับราชการในฐานะ (ผู้ทรงคุณวุฒิ/
ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ชำนาญการ).....
ในตำแหน่ง.....ระดับ.....
ฝ่าย..... กอง.....
 ๒. ให้แสดงรายละเอียด หน้าที่ ความรับผิดชอบ และปริมาณงานของตำแหน่งที่จะ
บรรจุ
 ๓. เหตุผลความจำเป็นในการขอบรรจุบุคคลผู้นี้
 ๔. ประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับจากการบรรจุบุคคลผู้นี้
-

**แบบแสดงรายละเอียดประวัติของผู้ขอบรรจุเข้ารับราชการ
ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ชำนาญการ**

ส่วนที่ ๑ ประวัติส่วนตัวของบุคคล

๑. ชื่อ.....นามสกุล.....
๒. วัน เดือน ปีเกิด..... ปัจจุบันอายุ ปี เดือน
๓. เพศ.. สถานภาพการสมรส..
๔. ที่อยู่ปัจจุบัน.. โทรศัพท์
๕. ที่ทำงานปัจจุบัน... โทรศัพท์..

'a. ประวัติการศึกษา

	ปีที่สำเร็จการศึกษา	สถาบัน	คุณวุฒิและวิชาเอก
ระดับมัธยมศึกษา
ระดับอุดมศึกษา

(แนบประกาศนียบัตรและปริญญาบัตร)

๗. ประวัติการฝึกอบรมและดูงาน

ปี	สถาบัน	ระยะเวลา	หลักสูตร
.....
.....

๘. ผลงาน (งานเขียน วิจัย ประดิษฐ์คิดค้น สมาชิกสมาคม รางวัล เครื่องเชิดชูเกียรติ ฯลฯ)

.....
.....
.....

๙. ประวัติการทำงานในรอบ ๕ ปี ที่ผ่านมามาจนถึงปัจจุบัน (สำหรับการบรรจุในฐานะผู้ชำนาญการ)

ปี	หน่วยงาน	ตำแหน่ง	หน้าที่
.....
.....

๑๐. ประวัติการทำงานในรอบ ๑๐ ปี ที่ผ่านมามาจนถึงปัจจุบัน (สำหรับการบรรจุในฐานะผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ)

ปี	หน่วยงาน	ตำแหน่ง	หน้าที่
.....
.....

ส่วนที่ ๒ การรับรอง

๑. คำรับรองของบุคคลผู้ขอบรรจุเข้ารับราชการในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ หรือ ผู้ชำนาญการตามมาตรา ๕๑

ข้าพเจ้าขอให้คำรับรองว่า ข้อความดังกล่าวข้างต้นนี้เป็นความจริงทุกประการและ ข้าพเจ้าเป็นผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕

พร้อมนี้ข้าพเจ้าได้แนบหลักฐาน/เอกสาร (ปริญญาบัตรประกาศนียบัตร) หนังสือรับรองต่าง ๆ ผลงาน ฯลฯ มาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว รวม ฉบับ

(ลงชื่อ)

(.....)

/ วัน/เดือน/ปี

๒. คำรับรองของหัวหน้าส่วนราชการ

ได้ตรวจสอบคุณสมบัติและประวัติของ.....
ผู้ขอบรรจุเข้ารับราชการในฐานะ.....ตามมาตรา ๕๑ แล้ว เห็นว่าถูกต้องตามความเป็นจริง
ทุกประการ

(ลงชื่อ)

(.....)

(ตำแหน่ง)

./.. I... .. วัน/เดือน/ปี

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๑๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘
ว่าด้วยการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ (๒) และมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ก.พ.ออกกฎ ก.พ.ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎ ก.พ.นี้

“ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น” หมายความว่าถึงหัวหน้าแผนกของผู้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ แต่ในกรณีที่ไม่มีแผนก ให้หมายความว่าถึงหัวหน้ากอง หรือผู้ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงของผู้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ

“ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ” หมายความว่าผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔

ข้อ ๒ ให้ผู้ได้รับบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๒ ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งที่ได้รับบรรจุเป็นเวลาหกเดือน นับแต่วันเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นต้นไป

ข้อ ๓ การรายงานผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการมี ๒ กรณี คือ การรายงานว่าควรให้ผู้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการรับราชการต่อไป เพราะผู้นั้นได้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการครบถ้วนตามเวลาที่กำหนดไว้แล้ว ผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ปรากฏว่าเป็นผู้ที่มีความประพฤติ ความรู้ ความสามารถเหมาะสม ควรให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปได้ กรณีหนึ่งและการรายงานว่าควรให้ผู้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการออกจากราชการเพราะมีความประพฤติไม่ดี หรือไม่มีความรู้ หรือไม่มีความสามารถเหมาะสม ไม่ควรให้รับราชการต่อไป อีกกรณีหนึ่ง

ข้อ ๔ การรายงานว่าควรให้ผู้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการรับราชการต่อไปให้รายงานเมื่อผู้นั้นทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการครบหกเดือนตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ แล้ว โดยให้ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นรายงานผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการของผู้นั้นต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามแบบหมายเลข ๑ ท้าย กฎ ก.พ.นี้

ภายใน ๗ วัน นับแต่วันได้รับรายงาน ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปแต่ละระดับรายงานตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ ถ้ามีข้อสังเกตก็ให้รายงานไปประกอบการพิจารณาสั่งการของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุด้วย

เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุได้รับรายงานแล้วเห็นว่า ควรให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปได้ก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุรายงานไปยัง ก.พ.ตามแบบหมายเลข ๒ ท้ายกฎ ก.พ.นี้ หรือถ้าผู้มีอำนาจสั่งบรรจุเห็นว่าไม่ควรให้รับราชการต่อไป ก็ให้มีคำสั่งภายใน ๗ วัน นับแต่วันได้รับรายงานตามวรรคสอง ให้ผู้นั้นออกจากราชการ แล้วให้ส่งสำเนาคำสั่งให้ออกจากราชการไปยัง ก.พ.

ข้อ ๕ การรายงานว่าควรให้ผู้ที่ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการออกจากราชการ ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นรายงานต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปตามลำดับ จนถึงผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามแบบหมายเลข ๑ ท้ายกฎ ก.พ.นี้ โดยให้รายงานทันทีที่เห็นว่าผู้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการมีความประพฤติไม่ดี หรือไม่มีความรู้ หรือไม่มีความสามารถที่จะให้รับราชการต่อไป

ภายใน ๗ วัน นับแต่วันได้รับรายงานให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปแต่ละระดับรายงานตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ ถ้ามีข้อสังเกตก็ให้รายงานไปประกอบการพิจารณาสั่งการของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุด้วย

เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุได้รับรายงานแล้ว เห็นว่าไม่ควรให้รับราชการต่อไปก็ให้มีคำสั่งภายใน ๗ วัน นับแต่วันได้รับรายงานตามวรรคสอง ให้ผู้นั้นออกจากราชการแล้วให้ส่งสำเนาคำสั่งให้ออกจากราชการไปยัง ก.พ. หรือถ้าเห็นว่ายังไม่ควรให้ออกจากราชการ และผู้นั้นยังทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการไม่ครบ ๖ เดือน ก็ให้สั่งให้ผู้นั้นทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการอีกระยะหนึ่ง แต่เวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการระยะแรกกับระยะหลังรวมกันแล้วต้องไม่เกิน ๖ เดือน

ในกรณีที่ผู้มีอำนาจสั่งให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการต่อไปอีกระยะหนึ่ง ถ้าผู้บังคับบัญชาชั้นต้นเห็นว่าไม่สมควรให้ผู้นั้นรับราชการต่อไป แม้ผู้นั้นจะยังทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการไม่ครบ ๖ เดือน ก็ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปตามลำดับ และผู้มีอำนาจสั่งบรรจุดำเนินการตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม

ในกรณีที่ผู้ได้รับบรรจุได้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการจนครบกำหนด ๖ เดือนแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นรายงานต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจสั่งบรรจุว่าจะควรให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปหรือไม่ เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุได้รับรายงานแล้วให้ดำเนินการตามข้อ ๔ วรรค ๓

ข้อ ๖ ส่วนราชการใดเห็นว่าตำแหน่งใดมีลักษณะงานสมควรให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการน้อยกว่าหรือมากกว่า ๖ เดือน ให้ส่วนราชการนั้นทำความตกลงกับ ก.พ. กำหนดระยะเวลาที่จะให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เหมาะสมกับลักษณะงานของตำแหน่งนั้น และให้ดำเนินการตามข้อ ๔ และข้อ ๕ โดยอนุโลม

ให้ไว้ ณ วันที่ ๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๘
(ลงชื่อ) คึกฤทธิ์ ปราโมช
นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

แบบหมายเลข ๑
แบบรายงานผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ

ชื่อผู้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ.....
ตำแหน่ง..... แผนก.....
nos..... กรม..... จังหวัด.....
กระทรวง..... เริ่มทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการเมื่อวันที่.....
เดือน..... พ.ศ..... เป็นเวลา.....เดือน..... วัน
แล้วปรากฏว่า

รายงานของผู้บังคับบัญชาชั้นต้นและผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปตามลำดับ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ความเห็นและคำสั่งของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ

.....

.....

.....

แบบหมายเลข ๒

แบบรายงาน ก.พ.

ตามคำสั่ง.....ที่.....
ลงวันที่.....บรรจุและแต่งตั้ง.....
เข้ารับราชการในตำแหน่ง.....
เริ่มทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการตั้งแต่.....
นั้น

บัดนี้ ข้าราชการดังกล่าวได้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการครบกำหนดแล้ว ปรากฏว่า เป็นผู้มีความประพฤติดี มีความรู้ และความสามารถเหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการใน ตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้งต่อไป.

ลงชื่อ.....

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

หมายเหตุ

*ให้ระบุชื่อผู้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการทุกคน